

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

dokonanej w dniach 24-26 kwietnia 2018

na kierunku „pedagogika”

prowadzonym na Wydziale Nauk Pedagogicznych

Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	8
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	23
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	28
Zalecenia	29
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	32
Zalecenia	32
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	32

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 6. Umieędzynarodowienie procesu kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	45
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd!** **Nie**
zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena**Błąd!** **Nie** **zdefiniowano**
zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1.Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka, Członek PKA,

członkowie:

1. prof. dr hab. Sławomir Przybyliński, Ekspert PKA,
2. prof. dr hab. Amadeusz Krauze, Ekspert PKA,
3. Piotr Dąbrowski, Ekspert PKA Pracodawca,
4. Izabela Kwiatkowska-Sujka, Ekspert ds. postępowania oceniającego,
5. Maciej Drewucki, Ekspert PKA ds. studenckich.

1.2.Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Była to druga ocena na kierunku „pedagogika” prowadzona przez Polską Komisję Akredytacyjną, poprzednia została przeprowadzona w 2010 r. na kierunku „pedagogika”. Wydział ustosunkował się do poprzednio sformułowanych uwag – co zostało ujęte w pkt. 5 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Wydziału. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów, Biura Karier, pracodawców. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej

w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego i drugiego stopnia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/Niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk społecznych obszar nauk humanistycznych
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk społecznych Dyscypliny: pedagogika, socjologia, psychologia Dziedzina nauk humanistycznych Dyscypliny: filozofia, historia
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia pierwszego stopnia, stacjonarne/niestacjonarne – 6 semestrów – 180- 182 punkty ECTS w zależności od specjalności studia drugiego stopnia 4 semestry – 120-121 punkty ECTS_w zależności od specjalności stacjonarne/niestacjonarne
Wymiar praktyk zawodowych/liczba godzin praktyk	Studia pierwszego stopnia Specjalności niedające uprawnień pedagogicznych do wykonywania zawodu nauczyciela 160-180 Specjalności, na których realizowane

	jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela 160-200 Studia drugiego stopnia Specjalności niedające uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela 100	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<u>I st. studia stacjonarne:</u> Animacja społeczno-kulturowa z edukacją kulturową; Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna; Doradztwo zawodowe; Edukacja dorosłych i BHP; Edukacja medialna; Pedagogika informatyki, pedagogika zdolności; Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna; Psychopedagogika kreatywności; Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną. <u>I st. studia niestacjonarne:</u> Edukacja wczesnoszkolna; Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza; Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną. <u>II st. studia stacjonarne:</u> Edukacja zdalna i grafika komputerowa; Opieka nad dzieckiem i wsparcie społeczne; Pedagogika korekcyjna; Pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi; Pedagogika przedszkolna; Pedagogika szkolna i pedagogika zdolności; Pedagogika kultury z animacją teatru dzieci i młodzieży; Pedagogika wczesnoszkolna; Zarządzanie w oświacie. <u>II st. studia niestacjonarne:</u> Pedagogika korekcyjna; Pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi; Pedagogika przedszkolna; Pedagogika szkolna i pedagogika zdolności; Pedagogika wczesnoszkolna; Zarządzanie w oświacie.	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia pierwszego stopnia – licencjat Studia drugiego stopnia – magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia: 71 (w tym 19 prof. i dr hab. oraz 52 dr) Studia II stopnia: 36 (w tym 16 prof. i dr hab. oraz 20 dr)	
Liczba studentów kierunku	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

	841	773
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia pierwszego stopnia	Studia drugiego stopnia
	1275 - 960 w zależności od specjalności	735 – 624 w zależności od specjalności

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	Wyróżniająca

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1

W Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie pielęgnuje się tradycje Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, którego powstanie podaje się na 1922 rok. Mottem Uczelni stały się słowa Patronki APS, a także twórczyni polskiej pedagogiki specjalnej Marii Grzegorzewskiej „nie ma kaleki - jest człowiek”, (uchwała nr 5A /08-09 Senatu APS z dnia 24 września 2008 r. w sprawie misji Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Misją APS jest „przygotowanie pedagogów specjalnych i nauczycieli pracujących na rzecz osób z różnorodnymi rodzajami niepełnosprawności w duchu poszanowania ich ludzkich i obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako niezbywalnego elementu ludzkiej kondycji oraz włączania osób niepełnosprawnych w życie społeczeństwa na zasadzie równoprawnych obywateli.” (§ 1). W § 2 czytamy „W podobnym duchu tolerancji i sprzeciwu wobec wszelkich form dyskryminacji kształceni są i będą wszyscy inni studenci naszej Uczelni, przygotowujący się do zawodów określanych mianem zawodów zaufania społecznego. Intencją APS jest wykształcenie światłych i twórczych profesjonalistów, dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych – jak i troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk, na rzecz których będą pracować”. W APS wdrożono również strategię rozwoju (uchwała nr 181/11-12 Senatu APS z dnia 19 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie na lata 2012-2020), w której kreśli się m.in. wizję i cele strategiczne. Wydział Nauk Pedagogicznych, w obrębie którego realizowany jest oceniany kierunek posiada własną strategię rozwoju korespondującą z uczelnianymi wytycznymi (Uchwała Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych nr 53/2017 z dnia 25 stycznia 2017 roku). Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika wpisuje się słowa zaprezentowane w misji i strategii, jak również uwzględnia cele strategiczne. Koncepcja jest powiązana z dynamicznie zmieniającym się rynkiem pracy i rosnącym w ostatnich latach zapotrzebowaniem na specjalistów z zakresu przede wszystkim edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Jednostka w tym zakresie posiada bogatą i różnorodną ofertę specjalnościową na I i II stopniu, co po ukończeniu studiów poszerza możliwości zatrudnienia absolwentów ocenianego kierunku. Uczelnia oferuje następującą ofertę specjalnościową: I st. studia stacjonarne: Animacja społeczno-kulturowa z edukacją kulturową; Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna; Doradztwo zawodowe; Edukacja dorosłych i BHP; Edukacja medialna; Pedagogika informatyki, pedagogika zdolności; Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna; Psychopedagogika kreatywności; Wychowanie

przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną. I st. studia niestacjonarne: Edukacja wczesnoszkolna; Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza; Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną. II st. studia stacjonarne: Edukacja zdalna i grafika komputerowa; Opieka nad dzieckiem i wsparcie społeczne; Pedagogika korekcyjna; Pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi; Pedagogika przedszkolna; Pedagogika szkolna i pedagogika zdolności; Pedagogika kultury z animacją teatru dzieci i młodzieży; Pedagogika wczesnoszkolna; Zarządzanie w oświacie. II st. studia niestacjonarne: Pedagogika korekcyjna; Pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi; Pedagogika przedszkolna; Pedagogika szkolna i pedagogika zdolności; Pedagogika wczesnoszkolna; Zarządzanie w oświacie.

Koncepcja kształcenia to rezultat m.in. prowadzonych rozmów i sugestii, a także w pewnej mierze sugestii interesariuszy zewnętrznych, jak ustalono podczas spotkań ZO PKA prowadzonych podczas wizytacji. To również wynik wewnętrznych opinii i dyskusji w gronie kadry akademickiej Wydziału. Koncepcja odpowiada założeniom i celom polityki jakości w Uczelni. Należy wskazać, iż widoczne jest powiązanie koncepcji kształcenia pedagogiki na ocenianym kierunku z rozwojem badań naukowych w obszarach nauk społecznych i nauk humanistycznych, do których przypisano kierunek. Zarówno po analizie sylabusów przedmiotowych, jak po rozmowach ZO PKA z kadrą prowadzącą zajęcia na kierunku pedagogika, która szeroko prezentowała powiązania swoich dokonań naukowo-badawczych z procesem kształcenia studentów i oferowanych na zajęciach treści, wynika że nauczyciele akademicy uwzględniają aktualny stan wiedzy z zakresu wizytowanego kierunku, jak również nawiązują do krajowych doświadczeń w zakresie kształcenia na kierunku pedagogika, pośrednio także do wzorców międzynarodowych. Toteż koncepcja kształcenia stworzona jest z wykorzystaniem wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. Wynika to m.in. z mobilności konferencyjnej kadry, projektów badawczych o wymiarze współpracy polskiej i międzynarodowej.

1.2 Problematyka i kierunki prowadzonych badań w jednostce są ściśle powiązane z dyscyplinami, do których odnoszą się efekty kształcenia. Efekty kształcenia na kierunku pedagogika odnoszą się do dziedzin nauki z obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Prowadzone w jednostce badania podejmują problematykę zarówno pedagogiki i jej subdyscyplin: oraz psychologii, socjologii (nauki społeczne), jak i filozofii, historii oraz nauk o rodzinie (nauki humanistyczne). W dokumentacji Uczelnia przedstawia główne kierunki swoich badań i przyporządkowuje je do poszczególnych obszarów, dziedzin i dyscyplin kształcenia. Przykładem są badania: z pedagogiki kultury, związane z efektami z zakresu przygotowania studentów do edukacji międzykulturowej; z historii wychowania na temat prawa oświatowego, wykorzystane w realizacji efektów kształcenia z zakresu historii wychowania; z dydaktyki porównawczej wykorzystane przy realizacji efektów z zakresu przygotowania dydaktycznego studentów.

Wskazana tematyka badawcza pozwala uznać iż badania prowadzone w jednostce są kompleksowe i różnorodne oraz umożliwiają studentem osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia a w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy.

W trakcie wizytacji przeanalizowano zakładane efekty kształcenia pod kątem działalności badawczej Jednostki. Wszystkie dyscypliny naukowe (pedagogika, psychologia, socjologia, filozofia, historia), do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia są reprezentowane w badaniach nauczycieli. Dotyczy to także efektów w zakresie prowadzenia badań i nabywania kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Poprzez włączanie studentów do badań naukowych oraz prowadzenie badań metodologicznych studenci rozwijają wiedzę, umiejętności i kompetencje badawcze. Przykładem jest projekt Mobile Intercultural Cooperative Learning (MICOOL) przygotowujący studentów do pracy dydaktycznej i badawczej z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych czy "Edukacja dla zrównoważonego rozwoju" włączając studentów do badań nad kształceniem nauczycieli edukacji środowiskowej.

Badania prowadzone w jednostce są ściśle powiązane z procesem kształcenia i ewaluacją programu kształcenia. Uczelnia podaje szereg przykładów takich badań, np. monografie w zakresie dydaktyki procesu kształcenia wykorzystane w ewaluacji programu przedmiotów dydaktycznych czy badania nad edukacją szkolną skutkujące doskonaleniem programu przedmiotów metodycznych. W dokumentacji znajdujemy także spis kilkudziesięciu konferencji naukowych, które bezpośrednio lub pośrednio są wykorzystywane w programie i procesie kształcenia.

1.3

W Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie na kierunku pedagogika przyjęto efekty kształcenia dla I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim uchwałą nr 25/12-13 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 20 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów. Efekty dla studiów I stopnia zawiera załącznik nr 7 do uchwały. Zestaw efektów obejmuje 26 efektów z wiedzy, 16 z umiejętności oraz 11 z zakresu kompetencji społecznych. Efekty dla studiów II stopnia kierunku pedagogika zawiera załącznik nr 8, w którym znajduje się 20 efektów z zakresu wiedzy, 15 z zakresu umiejętności, 9 z zakresu kompetencji społecznych. Jednostka nie przyjęła odrębnych efektów specjalnościowych dla poszczególnych realizowanych specjalności. W sylabusach są natomiast efekty przedmiotowe, które korespondują znaczeniowo z efektami kierunkowymi i istotnie je doprecyzowują. Sformułowane efekty kierunkowe są zrozumiałe oraz czytelne, a także zbieżne z efektami dla obszarów, do których kierunek pedagogika przyporządkowano uwzględniając poziom i ogólnoakademicki profil kształcenia.

Sposób sformułowania efektów umożliwia ich sprawdzenie. Jednak w zakresie przyporządkowania istnieją pewne wątpliwości (patrz poniżej). Jednostka przy tak znacznej różnorodności specjalnościowej nie pokusiła się o zdefiniowanie odrębnych efektów specjalnościowych, które mogłyby bardziej zdefiniować, czy wyeksponować specyfikę określonej specjalności.

W dokumentacji wydziałowej, w zbiorze sylabusów dla studiów I i II stopnia znajdują się również opracowane wraz z efektami sylabusy dla przedmiotów język obcy i praktyka. Efekty kształcenia dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej są tożsame. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w raporcie samooceny Uczelnia przyporządkowała studia pierwszego stopnia i drugiego stopnia do obszaru nauk społecznych - dziedzina nauk

społecznych, dyscypliny: pedagogika; do obszaru nauk humanistycznych - dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina pedagogika. Otóż nie określono poprawnie dyscypliny w dziedzinie nauk humanistycznych, wskazując na pedagogikę. W przyjętych efektach uwidacznia się dyscyplina filozofia. Sama dyscyplina pedagogika w dziedzinie nauk społecznych jest zbyt wąskim spojrzeniem na realizowane efekty kształcenia. Tym bardziej, że w opisie efektów widoczne są dyscypliny psychologia, socjologia. Wskazane obszary, dziedziny i dyscypliny naukowe posiadają odzwierciedlenie w przyjętym opisie efektów kształcenia dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Senat Uczelni podjął Uchwałę nr 95/2018, dokonując korekty w przyporządkowaniu efektów dla kierunku pedagogika studiów pierwszego i drugiego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu praktycznym i ogólnoakademickim przyporządkowując oceniany kierunek do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscyplin: pedagogika, psychologia i socjologia oraz do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplin filozofia i historia. Dyscypliną wiodącą jest pedagogika.

Uwzględnia się w zbiorze efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku efektów związanych z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami badawczymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej w zakresie obszarów wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia, do których został przyporządkowany oceniany kierunek.

Zgodnie z wykazem zaprezentowanym w raporcie samooceny Uczelnia wyszczególnia na I stopniu następujące specjalności tzw. nauczycielskie: Animacja społeczno-kulturowa z edukacją kulturową (st. stacjonarne); Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna (st. stacjonarne); Doradztwo zawodowe (st. stacjonarne); Edukacja dorosłych i BHP (st. stacjonarne); Pedagogika informatyki, pedagogika zdolności (st. stacjonarne); Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna (st. stacjonarne); Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną (st. stacjonarne i niestacjonarne); Edukacja wczesnoszkolna (st. niestacjonarne); Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza (st. niestacjonarne). Otóż przy niniejszych specjalnościach Jednostka w raporcie podaje następujący zapis: „Specjalność spełniająca standardy Rozporządzenia MNiSW 17.01.2012 przygotowania pedagogicznego do zawodu nauczyciela”. W zbiorze efektów kształcenia określonych dla kierunku pedagogika dla studiów I i II stopnia - znajduje się pełny zakres efektów kształcenia zawarty w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ale nie są wyodrębnione dla odpowiednich specjalności, jak wskazano wyżej. Jeśli Uczelnia uwzględniła w opisie kierunkowych efektów kształcenia, efekty określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, to wszyscy studenci – także ci, którzy wybierają specjalności „nienauczycielskie” muszą osiągnąć efekty określone w standardach.

Przy niektórych specjalnościach, tj. „Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna”; „Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna”, „Edukacja wczesnoszkolna”, po analizie dokumentacji (program studiów, sylabusy) wynika, iż nierealizowane są niektóre efekty kształcenia z zakresu przygotowania w zakresie merytorycznym do nauczania pierwszego przedmiotu (prowadzenia zajęć), a także przygotowanie w zakresie dydaktycznym, gdzie mowa o dydaktyce przedmiotu (rodzaju zajęć) na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych (rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela Dz. U. z 2012, poz. 131).

„Przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu (edukacja przedszkolna) oraz do nauczania w klasach I - III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny) jest realizowane na studiach w zakresie pedagogiki lub innych zapewniających przygotowanie do pracy w obszarze edukacji elementarnej, których efekty kształcenia uwzględniają nabycie podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu języka polskiego, matematyki oraz przyrody (w tym umiejętności tworzenia tekstów, prowadzenia rozumowań matematycznych, ilustracji zjawisk przyrody za pomocą doświadczeń). Nabycie tych kompetencji jest warunkiem przystąpienia do przygotowania dydaktycznego do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawy programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego. Kształcenie obejmuje jednocześnie przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu oraz do nauczania w klasach I - III szkoły podstawowej.” (rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r.). W programach studiów powyższych wskazanych trzech specjalności brak jest treści kształcenia podczas realizacji których student powinien osiągnąć określone efekty kształcenia z zakresu edukacji przedszkolnej, w powiązaniu z określonymi treściami, o których podpunkcie 2.1. niniejszego raportu. Również na specjalności „wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną” (I stopień) nie zauważono realizacji efektów z zakresu podstaw edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III), a także z zakresu metodyki polonistycznej na etapie przedszkolnym.

Analogiczne sytuacje pojawiają się na II stopniu kształcenia, gdzie w nazwach specjalności, ale także w zakresie efektów nie uwzględnia się, bądź na niewystarczającym poziomie, jednego z członów przedszkolnego, bądź wczesnoszkolnego – specjalności „Pedagogika przedszkolna”; „Pedagogika wczesnoszkolna”.

Na II stopniu kształcenia przy specjalnościach: „Pedagogika korekcyjna”; „Pedagogika przedszkolna”; „Pedagogika szkolna i pedagogika zdolności”; „Pedagogika wczesnoszkolna”, w raporcie samooceny Uczelnia podaje następujący zapis: „Specjalność wyłącznie dla absolwentów I stopnia lub jednolitych magisterskich kontynuujących studia nauczycielskie – posiadających przygotowanie pedagogiczne do zawodu nauczyciela”.

Jak wspomniano wyżej, nie przyjęto odrębnych efektów kształcenia, które identyfikowałyby specjalności nauczycielskie i nawiązywały do efektów ze standardów kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U z 2012 r., poz. 131).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku pedagogika zgodna jest z misją i strategią rozwoju Uczelni. Odpowiada ona celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości.
- Mocną stroną jest bogata i atrakcyjna oferta specjalnościowa zarówno na I, jak i II stopniu kształcenia, odpowiadająca zapotrzebowaniu rynku pracy.
- Opracowano i wdrożono efekty kierunkowe, czytelne i zrozumiałe, a także spójne z efektami dla obszarów, do których Uczelnia przyporządkowała kierunek pedagogika uwzględniając poziom kształcenia i profil ogólnoakademicki.
- Nie przyjęto odrębnych efektów kształcenia, które identyfikowałyby specjalności nauczycielskie i nawiązywały do efektów ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczycielskiego nauczycieli. W zbiorze efektów kształcenia

określonych dla kierunku pedagogika dla studiów I i II stopnia - znajduje się pełny zakres efektów kształcenia zawarty w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczycielskiego, a tylko nie ma ich wyodrębnionych dla odpowiednich specjalności. Jeśli Uczelnia uwzględniła w opisie kierunkowych efektów kształcenia, efekty określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, to wszyscy studenci – także ci, którzy wybierają specjalności „nienauczycielskie” muszą osiągnąć efekty określone w standardach.

- Zastrzeżenia ZO PKA budzą specjalności na I i II stopniu, w których nie uwzględniono w nazwach, ale także przy realizacji efektów określonych w standardach kształcenia o przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, członów: przedszkolnego lub wczesnoszkolnego (klasy I-III szkoły podstawowej).
- Ponadto na specjalności „wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną” (I stopień) nie zauważono realizacji efektów z zakresu podstaw edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej), a także z zakresu metodyki polonistycznej na etapie przedszkolnym.

Dobre praktyki – -----

Zalecenia

- Dokonać wprowadzenia efektów odnoszących się do specjalności tzw. nauczycielskich, by wprost je identyfikowały i były zgodne ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczycielskiego.
- Dokonać rekonstrukcji koncepcji tych specjalności, w których brak jest wymaganego członu przedszkolnego, bądź wczesnoszkolnego (klasy I-III szkoły podstawowej).
- Na specjalności „wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną” (I stopień) założyć realizację efektów z zakresu podstaw edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III), a także z zakresu metodyki polonistycznej na etapie przedszkolnym.
- Właściwie identyfikować nadawanie kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela oraz przygotowania pedagogicznego.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1

Jednostka na ocenianym kierunku prowadzi studia I i II stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Na I stopniu studia zaplanowano na 6 semestrów, podczas których zakłada się osiągnięcie w zależności od specjalności 180-182 pkt. ECTS i uzyskanie tytułu licencjata.

Natomiast studia II stopnia zaprojektowano na 4 semestry, których ukończenie dla uzyskania tytułu magistra wymaga osiągnięcia 120-121 pkt. ECTS w zależności od specjalności. Programy studiów I i II stopnia składają się z modułu kształcenia kierunkowego - przedmioty fundamentalne, modułu specjalnościowego (studia stacjonarne I stopnia - Psychopedagogika Kreatywności - 180 pkt. ECTS/1980 godz.; Pedagogika Wczesnoszkolna i Korekcyjna – 180 pkt. ECTS/2160 godz. kontaktowych; Wychowanie Przedszkolne z Pedagogiką Wczesnoszkolną – 181 pkt. ECTS/2115 godz.; Animacja Społeczno-Kulturowa z Edukacją Wczesnoszkolną – 182 pkt. ECTS/2130 godz.; Animacja Społeczno-Kulturowa z Edukacją Kulturalną – 180 pkt. ECTS/ 2085 godz.; Doradztwo Zawodowe – 180 pkt. ECTS/ 1995 godz.; Edukacja Medialna – 180 pkt. ECTS/ 2040 godz.; Edukacja Dorosłych i BHP – 180 pkt. ECTS/ 2010 godz. Studia niestacjonarne I stopnia: Edukacja Wczesnoszkolna – 180 pkt. ECTS/ 1326 godz.; Wychowanie Przedszkolne z Pedagogiką Wczesnoszkolną – 181 pkt. ECTS/ 1338 godz.; Pedagogika Opiekuńczo- Wychowawcza – 180 pkt. ECTS/1335 godz. Studia stacjonarne II stopnia: Pedagogika Przedszkolna - 121 pkt. ECTS/1095 godz.; Pedagogika Wczesnoszkolna - 120 pkt. ECTS/1095 godz.; Pedagogika Szkolna i Pedagogika Zdolności - 120 pkt. ECTS/1095 godz.; Edukacja Zdalna i Grafika Komputerowa - 120 pkt. ECTS/1020 godz.; Pedagogika Kultury z Animacją Teatru Dzieci i Młodzieży - 120 pkt. ECTS/1005 godz.; Opieka Nad Dzieckiem i Wsparcie Społeczne - 120 pkt. ECTS/990 godz.; Pedagogika Pracy i Zarządzanie Zasobami Ludzkimi - 120 pkt. ECTS/1005 godz.; Zarządzanie w Oświacie - 120 pkt. ECTS/1005 godz. Studia niestacjonarne II stopnia: Pedagogika Korekcyjna - 120 pkt. ECTS/792 godz.; Pedagogika Przedszkolna – 121 pkt. ECTS/ 792 godz.; Pedagogika wczesnoszkolna – 120 pkt. ECTS/792 godz.; Opieka Nad Dzieckiem i Wsparcie Społeczne; Pedagogika Pracy i Zarządzanie Zasobami Ludzkimi - 120 pkt. ECTS/786 godz.; Opieka Nad Dzieckiem i Wsparcie Społeczne - 120 pkt. ECTS/792 godz.; Zarządzanie w Oświacie – 120 pkt. ECTS, 792 godz.

Sekwencja przedmiotów zawarta w modułach nie budzi zastrzeżeń i jest poprawna, a czas trwania kształcenia i realizacja treści w zaplanowanym czasie przy poniesieniu przez studentów nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu studiów na ocenianym kierunku oraz do poszczególnych przedmiotów/modułów kształcenia, daje studentom możliwość osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia.

Treści programowe, w tym treści przewidziane w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk studenckich są spójne z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku. – Dla specjalności „nauczycielskich” na studiach I oraz II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych program praktyk obejmuje treści ze standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela. Należy jednak zwrócić uwagę na niezgodną w ocenie ZO PKA sytuację z zapisami rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, gdzie czytamy, że „Kształcenie obejmuje jednocześnie przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu oraz do nauczania w klasach I - III szkoły podstawowej.” Nie można zatem rozłącznie traktować poziomu przedszkolnego i szkoły podstawowej klas I-III. APS w swojej ofercie II stopnia na kierunku pedagogika posiada specjalności, które nie respektują powyższego zapisu. Chodzi o specjalności: „Pedagogika przedszkolna”; „Pedagogika wczesnoszkolna”. W niniejszych specjalnościach brak jednego z członów - przedszkolnego, bądź wczesnoszkolnego. Ponadto brak również określonych treści z

pomijanego zakresu, bowiem z analizy programów kształcenia oraz sylabusów wynika, że w ogóle nie uwzględnia się, bądź w niewystarczającym zakresie nie uwzględnia się na specjalności pedagogika wczesnoszkolna treści związanych z pracą w przedszkolu, a na specjalności pedagogika przedszkolna treści z zakresu szkoły podstawowej (klas I-III). Analogiczna uwaga dotyczy specjalności na I stopniu „Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna”, a także specjalności „Edukacja wczesnoszkolna”, w których trudno dostrzec treści z zakresu przedszkolnego. Na specjalności „Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna”, brak jest członu przedszkolnego i w związku z tym treści przedszkolnych. Natomiast w sylwetkach absolwenta powyższych dwóch specjalności („Edukacja wczesnoszkolna”; „Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna”) czytamy, iż absolwent posiada kwalifikacje i uprawnienia do prowadzenia zajęć na stanowisku nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej, wychowania przedszkolnego. Ponadto również na I stopniu na specjalności „wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną” nie zauważono treści z zakresu podstaw edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III), a także z zakresu metodyki polonistycznej na etapie przedszkolnym. W programie studiów znajduje się przedmiot „Podstawy i metodyka edukacji polonistycznej w klasach I-III”, lecz w jego obrębie nie realizuje się, jak wynika z sylabusu, treści przedszkolnych.

ZO PKA dokonał analizy treści przedmiotów tworzących program studiów. W związku z tym dokonano przeglądu sylabusów, na podstawie którego można uznać, iż oferowane treści są kompleksowe i różnorodne, a także zgodne z aktualnym stanem wiedzy i tematyką prowadzonych badań naukowych, w obszarach wiedzy, do których Jednostka przypisała oceniany kierunek. Ilustruje to m.in. literatura podawana w sylabusach przez wykładowców, oraz opracowane treści dotyczące podstaw kształcenia, jak i wiedzy wyspecjalizowanej. W programie kształcenia uwzględniono odpowiedni dobór treści kształcenia, zapewniający studentom I stopnia przygotowanie do prowadzenia badań, szczególnie poprzez realizację przedmiotów – metody badań pedagogicznych, seminarium dyplomowe, a studentom studiów II stopnia udział w prowadzeniu badań, poprzez realizację m.in. przedmiotów metodologia badań społecznych z elementami statystyki, seminarium dyplomowe, projekt badawczy specjalnościowy.

Sylabusy przedmiotowe zawierają również metody kształcenia, które są dostosowane do rodzaju zajęć, a ich różnorodność pozwala uznać, że dają one możliwość osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia. Wymienia się zatem następujące metody, np.: wykład konwersatoryjny, problemowy, ćwiczenia, praca w zespołach, analiza przypadków, pogadanka, dyskusja dydaktyczna, analiza i interpretacja tekstów, gry dydaktyczne, prace pisemne, eseje, prezentacja multimedialna, projekt, burza mózgów, metody dramowe i in. Wykorzystywane metody kształcenia uwzględniają także samodzielne uczenie się studentów. Nauczyciele akademicki w razie potrzeby posiadają możliwość stosowania takich metod kształcenia, by dostosować je do indywidualnych potrzeb studentów, w tym do studentów z niepełnosprawnością. W APS istnieje możliwość indywidualizacji procesu kształcenia m.in. poprzez pobierania nauki w trybie indywidualnej organizacji studiów (§14 - załącznik do uchwały nr 15/2017 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej).

Na kierunku pedagogika I i II stopnia przyjęto, iż specjalność jest wyborem studenta. Jednostka podaje, że studenci do wyboru mają na I stopniu 87 pkt. ECTS, na II stopniu 53 pkt. ECTS. Oferta przedmiotów do wyboru, m.in. z modułu specjalnościowego pozwala na stwierdzenie, iż spełnione jest kryterium zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku. Właściwie zaproponowano w programach kształcenia formy zajęć dydaktycznych, w postaci wykładów, ćwiczeń, laboratoriów/warsztatów, a ich proporcja nie budzi zastrzeżeń. Ich organizacja pozwala studentom na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Oprócz tego program obejmuje moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych: na stopniu I – 117 pkt. ECTS (65%), na stopniu II – 82 pkt. ECTS w ramach zajęć fundamentalnych i minimum 8 pkt. ECTS w ramach przedmiotów specjalnościowych (83%).

W Uczelni obowiązuje zasada, iż 1 pkt. ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy (uchwała nr 24/2017 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie wytycznych dla rad wydziałów dotyczących projektowania programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich). O niniejszej zasadzie przypisywania punktów ECTS stanowi również §29 ust. 4 Regulaminu studiów APS. Powyższe wytyczne potwierdza analiza sylabusów przedmiotowych. Podczas ich analizy zauważono w wyjątkowych przypadkach, braki w respektowaniu wytycznych (np. Pedagogika zdolności 1 pkt. ECTS/45 godz.). Podczas wizytacji nie zauważono problemów z liczebnością grup na poszczególnych zajęciach, co sprzyja osiąganiu przez studentów założonych efektów kształcenia.

Program studiów zawiera zajęcia rozwijające kompetencje językowe studentów, które winny prowadzić do osiągnięcia umiejętności językowych na poziomie minimum B2 na I stopniu kształcenia oraz na studiach II stopnia studenci realizują zajęcia w postaci wykładów monograficznych w językach obcych na poziomie B2+. Łączna liczba punktów ECTS którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego wynosi na I stopniu 8, a na II stopniu w ramach wykładów monograficznych w językach obcych 4 pkt. ECTS. Natomiast liczba punktów ECTS, którą student podczas realizacji programu kształcenia w APS uzyskuje w ramach zajęć z wychowania fizycznego wynosi na I stopniu 2 (wychowanie fizyczne i prozdrowotne), a na II stopniu 1 (edukacja zdrowotna z wychowaniem fizycznym).

Organizacja procesu kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych obydwu stopni na kierunku pedagogika regulowana zarządzeniem nr 61 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2017/2018, sprzyja osiąganiu przez studenta zakładanych celów i efektów kształcenia.

Rok akademicki trwa od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r. i dzieli się na semestr zimowy (1 października 2017 r. - 18 lutego 2018 r. na studiach stacjonarnych; 1 października 2017 r. - 26 lutego 2018 r. na studiach niestacjonarnych) oraz na semestr letni (19 lutego - 30

września 2018 r. na studiach stacjonarnych; 27 lutego - 30 września 2018 r. na studiach niestacjonarnych) – załącznik do zarządzenia nr 61 Rektora APS.

Po analizie harmonogramu zajęć dydaktycznych na obydwu formach kształcenia, należy stwierdzić, iż jest on zgodny z zasadami higieny procesu nauczania. Należy także zauważyć, iż na Wydziale Nauk Pedagogicznych APS funkcjonuje zarządzenie nr 10/2017 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 18 września 2017 r. w sprawie: organizacji i warunków studiowania na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Nauk Pedagogicznych w roku akademickim 2017/18.

2.2

W APS na wizytowanym kierunku ocena i monitorowanie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia opiera się przede wszystkim na pracach dyplomowych i etapowych. W sylabusach nauczyciele akademicy prezentują specyficzne i trafne zazwyczaj metody weryfikacji zaprojektowanych efektów kształcenia w zakresie kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ich właściwy dobór pozwala na ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Toteż można mówić o wiarygodności i porównywalności wyników ocen. W sylabusach przedmiotowych wykładowcy prezentują sposoby pomiaru efektów kształcenia (w części „Dane dotyczące przedmiotu cyklu:/ Skrócony opis:/Sposób pomiaru efektów kształcenia:”). Są to m.in.: egzamin ustny, egzamin pisemny, test, kolokwium, ocena udziału w zadaniach praktycznych, ocena pracy pisemnej, ocena prezentacji, realizacja projektu, ocena przygotowanego narzędzia diagnozującego i in. Pojawia się również obecność/frekwencja na zajęciach, jako sposób weryfikacji, która jednak nie powinna pomimo swojej istotności wpływać na uzyskaną ocenę, co związane jest z osiąganymi efektami kształcenia.

Podczas wizytacji nie zauważono problemów związanych z terminowością zawiadamiania studentów o kryteriach oceny oraz komunikatu o wynikach sprawdzenia założonych efektów kształcenia. Uwzględniane są także zasady higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Natomiast podczas studiów student może liczyć na wsparcie udzielane mu w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (m.in. podczas konsultacji).

W omawianym zakresie dokonano przeglądu protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych, których prowadzenie i dokumentowanie należy ocenić pozytywnie. W analizowanych protokołach oceny są zróżnicowane (m.in. analizowano protokoły: Diagnozowanie procesów edukacyjnych w szkole, ćwiczenia, I stopień, semestr zimowy 2017/2018, studia stacjonarne; Edukacja filmowa, ćwiczenia, I stopień, semestr zimowy 2017/2018, studia stacjonarne; Podstawy andragogiki, wykład, II stopień, semestr zimowy 2017/2018, studia stacjonarne, Komunikacja w środowisku szkoły, ćwiczenia, II stopień, semestr zimowy 2017/2018, studia stacjonarne). Pojawiają się jednak protokoły, w których znajdują się same oceny bardzo dobre (Metodyka wychowania przez muzykę, ćwiczenia, I stopień, semestr zimowy 2017/2018, studia stacjonarne; Podstawowe zagadnienia sztuki słowa i dramy, ćwiczenia, I stopień, semestr zimowy 2017/2018, studia stacjonarne). Nie jest niemożliwe, aby wszyscy oceniani studenci na danym przedmiocie na takim samym, wysokim poziomie osiągnęli założone efekty kształcenia, ale warto w tej sytuacji przyjrzeć się sposobom weryfikacji efektów kształcenia.

Natomiast analiza prac etapowych pod kątem monitorowania stopnia weryfikacji efektów kształcenia potwierdziła, że stosowane metody weryfikacji efektów kształcenia są skuteczne. Końcowym weryfikatorem efektów kształcenia jest proces dyplomowania, który na ocenianym kierunku w APS w Warszawie należy proceduralnie ocenić pozytywnie. Zasady dyplomowania określone zostały w Regulaminie seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego licencjata i magistra (załącznik do Uchwały RWNP nr 61/17 z dnia 22 lutego 2017 r. Regulamin seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego licencjata i magistra na Wydziale Nauk Pedagogicznych w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Proces dyplomowania znajduje również swoje miejsce w Regulaminie studiów APS - §37-43 (załącznik do uchwały nr 15/2017 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Prace dyplomowe poddawane są procedurze sprawdzenia oryginalności tekstu z wykorzystaniem programu antyplagiatowego. Praca licencjacka przygotowywana jest pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Natomiast praca magisterska pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Rada Wydziału jednak może upoważnić nauczyciela ze stopniem doktora do kierowania pracą magisterską. ZO PKA dokonał analizy prac dyplomowych absolwentów ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim (załącznik 3 Część II raportu). W części analizowanych prac pojawiają się drobne usterki metodologiczne oraz w zakresie doboru, wykorzystania i analizy literatury przedmiotu, a także umiejętności interpretacji i analizy materiału badawczego. W związku z tym mogą się pojawiać problemy z weryfikacją przypisanych do tych prac efektów kształcenia. Niniejsze uwagi w pewnym zakresie obniżają merytoryczną ocenę procesu dyplomowania. Pojawiają się także zawyżone oceny prac dyplomowych. Podczas wizytacji nie zauważono problemów z procesem sprawdzania i oceny efektów kształcenia, a więc należy uznać go za przejrzysty, rzetelny i wiarygodny. Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne należy uznać za właściwe. Uczelnia stwarza jednocześnie warunki równego traktowania studentów w procesie sprawdzania efektów. W kontekście jednak zawyżonych ocen prac dyplomowych pojawiają się problemy z wiarygodnością wyników ocen i przejrzystością procesu dyplomowania.

2.3

Sprawy rekrutacyjne na oceniany kierunek na rok akademicki 2018/2019 określa uchwała nr 41/2017 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 kwietnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej na rok akademicki 2018/2019. Rekrutację na rok 2017/2018 reguluje uchwała nr 156/15-16 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 20 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej na rok akademicki 2017/2018. W Uczelni obowiązuje internetowy system rejestracji kandydatów –

IRK. W §5 „Zasady rekrutacji na studia pierwszego stopnia i jednolite mgr”, uchwały rekrutacyjnej na rok ak. 2017/2018 czytamy, iż:

„1. Do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie uprawnione są osoby posiadające świadectwo dojrzałości („nowa matura”, „stara matura”) lub „maturę międzynarodową” (dyplom International Baccalaureate) lub „maturę europejską” (dyplom European Baccalaureate) lub uznaną za równoważną z polskim świadectwem dojrzałości „maturę zagraniczną” (ust. 1). „Przyjęcie kandydatów na pierwszy rok studiów następuje na podstawie postępowania kwalifikacyjnego, które ma charakter konkursowy. Przyjmuje się kandydatów w liczbie odpowiadającej limitowi rekrutacyjnemu umniejszonemu o liczbę przyjętych na podstawie §1 ust. 12, wg kolejności na liście rankingowej utworzonej dla danego kierunku studiów (ust. 2).

Natomiast w §1. ust. 3. czytamy „Uczelnia prowadzi rekrutację kandydatów na studia drugiego stopnia na kierunki ze specjalnościami:

1) nauczycielskimi, realizowanymi jako:

- a) kontynuacja kierunku lub specjalności realizowanej na studiach pierwszego stopnia lub równoważnych;
- b) kwalifikacyjna specjalność dla osób po innych kierunkach lub specjalnościach z przygotowaniem pedagogicznym.

2) nienauczycielskimi, realizowanymi jako :

- a) kontynuacja kierunku lub specjalności realizowanej na studiach pierwszego stopnia lub równoważnych;
- b) kwalifikacyjna specjalność dla osób po innych kierunkach lub specjalnościach bez przygotowania pedagogicznego.”

Są to zapisy porządkujące procedurę rekrutacyjną na II stopień. Ważnym doprecyzowaniem jest §6 „Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia”, gdzie mowa o wymaganiach na poszczególne specjalności, w tym kierunku pedagogika. Zatem warunki na studia na kierunku pedagogika ze specjalnością nauczycielską są następujące: Kandydaci legitymujący się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku pedagogika lub pedagogika specjalna w zakresie specjalności z przygotowaniem pedagogicznym (uprawniającym do pracy w placówce edukacyjnej na stanowisku nauczyciela). Warunki na studia na kierunku pedagogika bez specjalności nauczycielskiej: Kandydaci legitymujący się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunkach, na których osiągnęli efekty kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych.

Całościowo odnosząc się do procedury rekrutacyjnej w APS, należy stwierdzić, iż kryteria kwalifikacyjne na studia na kierunek pedagogika są przejrzyste i zrozumiałe, a zasady przy doborze kandydatów na studia w procesie kwalifikacyjnym zapewniają właściwy dobór kandydatów na ocenianym kierunku. Należy mówić o dostępności, rzetelności, zrozumiałości i zgodności z potrzebami kandydatów informacji o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym.

Warunki uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym określone są w Regulaminie studiów APS. Zgodnie z §17 „Przeniesienia i wznowienia mogą być dokonywane po zaliczeniu pierwszego roku studiów”.

Natomiast zapisy §18 stanowią następująco: „1. Do Akademii może przenieść się student z innej uczelni, studiujący na tym samym kierunku, jeżeli wypełni wszystkie obowiązki

wynikające z przepisów obowiązujących na uczelni, którą opuszcza. 2. Decyzję w sprawie przyjęcia studenta przenoszącego się z innej uczelni podejmuje dziekan. 3. Dziekan określa warunki, termin i sposób uzupełnienia różnic programowych wynikających z programów kształcenia.”

W APS obowiązuje uchwała Senatu APS odnosząca się do kwestii potwierdzania efektów uczenia się (uchwała nr 115/14-15 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). W §3 czytamy „Efekty uczenia się potwierdza się w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia zawartym w programie kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.” Na Wydziale Pedagogicznym Dziekan stosownym zarządzeniem powołał swojego pełnomocnika mającego zajmować się sprawami potwierdzania efektów uczenia się (zarządzenie nr 1/2016 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 3 października 2016 r. w sprawie: ustanowienia pełnomocnika dziekana ds. potwierdzania efektów uczenia się, powołano pełnomocnika dziekana). Należy wskazać, iż analizy dokumentacji osoby występującej o weryfikację efektów uczenia się dokonuje powołana przez Dziekana Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się. Uchwałą Senatu APS (uchwała Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej nr 41/2017 z dnia 19 kwietnia 2017 roku w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej na rok akademicki 2018/2019), regulowane są szczegółowe warunki rekrutacji na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, w tym progi punktów rekrutacyjnych dla poszczególnych semestrów studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Oferowane treści kształcenia są kompleksowe i różnorodne, a także zgodne z aktualnym stanem wiedzy i tematyką prowadzonych badań naukowych, w obszarach, do których Jednostka przypisała oceniany kierunek.
- Sekwencja przedmiotów zawarta w modułach nie budzi zastrzeżeń i jest poprawna.
- Czas trwania kształcenia i realizacja treści w zaplanowanym czasie przy poniesieniu przez studentów nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu studiów na ocenianym kierunku oraz do poszczególnych przedmiotów/modułów kształcenia, daje studentom możliwość osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia.
- Spełnione jest kryterium zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.
- Właściwie zaproponowano w programach kształcenia formy zajęć dydaktycznych.
- Z sylabusów wynika, że spełnione są wytyczne 25 - 30 godz./1 pkt. ECTS, jako miary średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Jedynie w wyjątkowych przypadkach są braki w respektowaniu wytycznych (np. Pedagogika zdolności 1 pkt. ECTS/45 godz.).
- Mocną stroną są prezentowane w sylabusach i stosowane przez nauczycieli metody dydaktyczne, które dają możliwość osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego.

- Słabszą stroną są nazwy specjalności: II stopień: „Pedagogika przedszkolna”; „Pedagogika wczesnoszkolna” oraz I stopień: „Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna”; „Edukacja wczesnoszkolna”; „Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna”, w których pomija się jeden z wymaganych członów: przedszkolny, bądź wczesnoszkolny (klasy I-III szkoły podstawowej). W nazwach więc brakuje członu przedszkolnego.
- Słabszą stroną jest przy niektórych specjalnościach brak, bądź wyeksponowanie na niewystarczającym poziomie wymaganych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela określonych w rozporządzeniu MNISZW z dnia 17 stycznia 2012 r., treści przedszkolnych, bądź wczesnoszkolnych (np. na studiach II stopnia, na specjalności: „Pedagogika przedszkolna”; „Pedagogika wczesnoszkolna”). Natomiast w programie studiów I stopnia, na specjalności: „Pedagogika wczesnoszkolna i korekcyjna”, a także specjalności „Edukacja wczesnoszkolna”, trudno dostrzec treści z zakresu przedszkolnego. Z kolei na specjalności „Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna”, brak jest w nazwie członu przedszkolnego i w związku z tym treści przedszkolnych. Natomiast w sylwetkach absolwenta powyższych dwóch specjalności („Edukacja wczesnoszkolna”; „Animacja społeczno-kulturowa, edukacja wczesnoszkolna”), czytamy, iż absolwent posiada kwalifikacje i uprawnienia do prowadzenia zajęć na stanowisku nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej, wychowania przedszkolnego. Natomiast również na I stopniu na specjalności „wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną” nie zostały uwzględnione w programie studiów treści z zakresu podstaw edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III), a także z zakresu metodyki polonistycznej na etapie przedszkolnym. W programie studiów znajduje się przedmiot „Podstawy i metodyka edukacji polonistycznej w klasach I-III”, lecz w jego obrębie nie realizuje się, jak wynika z sylabusu, treści przedszkolnych. W związku z tym praktyki na w/w specjalnościach, na których prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela nie jest możliwa weryfikacja efektów, których brakuje w programie praktyk.
- Proces dyplomowania proceduralnie należy ocenić pozytywnie. Jednak w części analizowanych prac pojawiają się drobne usterki metodologiczne oraz w zakresie wykorzystania i analizy literatury przedmiotu, a także umiejętności interpretacji i analizy materiału badawczego.
 - W kontekście zawyżonych ocen prac dyplomowych pojawiają się problemy z wiarygodnością wyników ocen i przejrzystością procesu dyplomowania.
 - Kryteria kwalifikacyjne w procedurze rekrutacyjnej na studia na kierunek pedagogika są przejrzyste i zrozumiałe, a zasady przy doborze kandydatów na studia w procesie kwalifikacyjnym zapewniają właściwy dobór kandydatów na ocenianym kierunku.
 - Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne należy uznać za właściwe. Uczelnia stwarza jednocześnie warunki równego traktowania studentów w procesie sprawdzania efektów.

Dobre praktyki - -----

Zalecenia

- Zapewnić zgodność treści kształcenia (w tym praktyk) na specjalnościach, w których rozdzielnie traktuje się zakres przedszkola i zakres szkoły klas I-III szkoły podstawowej - ze wskazaniami ujętymi w standardach kształcenia.
- W kontekście pojawiających się w pracach dyplomowych usterek metodologicznych, jak również w zakresie doboru, analizy literatury przedmiotu i umiejętności interpretacji oraz analizy materiału badawczego, a także w związku z występowaniem w części prac dyplomowych zawyżonych ocen, dokonać pełniejszej ich weryfikacji celem wyeliminowania występujących usterek.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

Obowiązujące procedury dotyczące projektowania programów kształcenia, a także dokonywania w nich zmian zostały określone w Uchwale Nr 24/2017 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie wytycznych dla rad wydziałów dotyczących projektowania programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich.

Nowe programy kształcenia projektowane są przez zespoły merytoryczne, w skład których wchodzi pracownicy właściwego instytutu powoływani przez Rektora w konsultacji z Dziekanem oraz przedstawiciele Samorządu Studentów. Zespół merytoryczny odpowiada również m.in. za dokonanie analizy zgodności przedmiotowych efektów kształcenia uznanych za kluczowe z punktu widzenia realizacji celów kształcenia z efektami zatwierdzonymi uchwałą Senatu, a także wymogami wynikającymi z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Do zadań Zespołu należy również przeprowadzenie szerokich konsultacji i uwzględnienie wniosków formułowanych przez różne grupy interesariuszy procesu kształcenia. Zmianę programu kształcenia, w tym uruchomienie nowego modułu specjalnościowego, może zaproponować jednostka, zespół merytoryczny bądź nauczyciel akademicki poprzez zgłoszenie jej do Dziekana wraz z uzasadnieniem potrzeby dokonania zmiany. Przykładowo w ostatnich latach przesłanką do wprowadzenia zmian była potrzeba uwzględnienia sugestii zgłaszanych przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, a w szczególności opiekunów praktyk z ramienia instytucji umożliwiających studentom ich realizację. Propozycje zmian są gromadzone, konsultowane, a następnie opracowywane w syntetycznej formie przez prodziekana odpowiedzialnego za kształcenie na danym kierunku, w tym koordynowanie procesów doskonalenia programów na tymże kierunku. Nowe programy kształcenia bądź propozycje programów nowych modułów specjalnościowych są przekazywane do zaopiniowania Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Studentów, a po pozytywnym zaopiniowaniu kierowane do zatwierdzenia Radę Wydziału.

Według wytycznych programy kształcenia dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia należy opisać zgodnie z zakładanymi efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, uwzględniając:

1. misję Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej;
2. uniwersalne charakterystyki studiów pierwszego stopnia określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz.64 i 1010) oraz charakterystyki studiów drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy, w tym wybrane efekty kształcenia dla kierunku z uwzględnieniem obszaru lub obszarów kształcenia, z którego lub których wyodrębniony został kierunek studiów:
 - a. dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
 - b. dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich;
3. odniesienie do właściwych dla danego kierunku dziedzin nauki lub sztuki oraz dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz.U. 2011 r. nr 179 poz. 1065);
4. profil kształcenia ogólnoakademicki lub praktyczny;
5. wnioski z analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości uwzględnia bieżące monitorowanie i przeglądy programów kształcenia, dokonywane poprzez:

- systematyczne zbieranie, monitoring i analizę wskaźników ilościowych, które Uczelnia zdefiniowała jako istotne dla jakości kształcenia, a którymi dysponuje jej administracja, np. liczba samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych; struktura kadry i tendencje zmian w strukturze poszczególnych stanowisk; liczba studentów przypadająca na jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego; sprawność kształcenia; obciążenia godzinowe, dydaktyczne pracowników zakładów i katedr; rozmiar zasobów bibliotecznych i ich wykorzystanie;
- stały monitoring oceny zajęć dydaktycznych, dokonywanej przez studentów za pośrednictwem systemu USOS;
- opracowywanie corocznych raportów samooceny przez wydziałowe i międzywydziałowe zespoły, dotyczących wybranego w danym roku akademickim obszaru procesu kształcenia. Z uwagi na rozległość problematyki kształcenia dokonano ich podziału na 4 obszary, tj. jakość bazy materialnej, warunków kształcenia oraz działania systemu USOS; jakość kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej oraz studentów; jakość procesu dydaktycznego i ocen jego efektów; jakość przygotowania zawodowego i dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Zdecydowano, że każdy z wyżej wymienionych obszarów będzie systematycznie poddawany badaniu w kolejnych latach;

- opracowywanie przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia corocznego raportu zbiorczego, obejmującego: prezentację i analizy wskaźników ilościowych oraz dane i wnioski z raportów samooceny zespołów wydziałowych i międzywydziałowych. Raport zawierający wnioski i rekomendacje dla władz rektorskich, który jest podawany również do wiadomości całej społeczności akademickiej APS;
- wyzwolenie refleksji, dyskusji i wymiany poglądów władz uczelni i środowiska akademickiego APS – w kontekście przedstawionych informacji i danych m.in. poprzez ich prezentację podczas obrad Senatu, organizowanie debat wewnętrznych, czy włączanie problematyki jakości kształcenia do zebrań jednostek Uczelni (wydziałów, instytutów, katedr, zakładów).

Skupiając się na praktycznej realizacji wyżej wspomnianych działań w odniesieniu do wizytowanego kierunku należy stwierdzić, że zgodnie z założeniami dokonywana jest szczegółowa analiza wskaźników ilościowych dotyczących procesu kształcenia, które są upubliczniane wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Ponadto zarówno te wskaźniki, jak i opracowane raporty samooceny, które skupiają się na wybranym w danym roku akademickim obszarze procesu kształcenia są przedstawiane i poddawane dyskusji podczas posiedzeń Rady Wydziału. Corocznie prowadzone są również tzw. audyty dziekańskie sprawdzające dokumentowanie osiągnięć zakładanych efektów kształcenia. Audyty, poprzez badanie jakości informacji i działań mających potwierdzać poziom osiągnięcia zakładanych efektów przedmiotowych przez studentów, monitorują przebieg kształcenia. W trakcie audytu dokonywana jest analiza dostarczonych przez nauczycieli akademickich materiałów dotyczących losowo wybranych przedmiotów tj. sylabusów, protokołów zaliczeń i wytworów, na podstawie których dokonano ocen pracy studentów. Wnioski ustalone w wyniku tych działań prezentowane są podczas posiedzenia Rady Wydziału. Zespół wizytujący pozytywnie ocenia przyjętą formę monitorowania systemu weryfikacji efektów kształcenia, zwracając szczególną uwagę na fakt, iż w rezultacie jej realizacji nauczyciele akademicy otrzymują informację zwrotną na temat zaprojektowanego sylabusu i jakości materiału stanowiącego weryfikację efektów procesu kształcenia. Warto podkreślić,

że istotnym elementem tych działań jest inicjowanie refleksji, dyskusja i wzajemna wymiana doświadczeń. Należy jednak podkreślić, że w Jednostce nie są prowadzone są działania dotyczące oceny jakości prac dyplomowych *ex post*.

Pozostałe źródła danych/informacji o programach kształcenia wykorzystywanych w trakcie ich monitorowania, a także przeglądów, stanowią również wnioski ustalone w wyniku realizacji:

- hospitacji zajęć dydaktycznych;
- audytów odbywania się zajęć (w sytuacjach wymagających wyjaśnień podejmowane są interwencje Dyrektora, a wykładowcy zobowiązani są do złożenia pisemnego wyjaśnienia absencji);
- procesu ankietyzacji prowadzonego co semestralnie wśród studentów (dyrektorzy instytutów oraz kierownicy podległych im jednostek są zobowiązani do analizowania wyników studenckiej oceny zajęć i informowania Prorektora ds. Kształcenia

o działaniach podejmowanych na ich podstawie. Informacje na temat osiągnięć kadry, także jej jakości pracy dydaktycznej, brane są pod uwagę w systemie nagradzania oraz stanowią podstawę ogłaszanego co roku rankingu zajęć najlepiej ocenianych przez studentów nauczycieli akademickich. Negatywne oceny studentów skutkują interwencjami kierowników katedr i pracowni.

W ramach WSZJK organizowane są także konferencje szkoleniowe z przedstawicielami instytucji zewnętrznych, w których uczestniczą studenci pedagogiki specjalnej i pracownicy prowadzący zajęcia na tym kierunku, a których celem jest podnoszenie jakości dydaktyki akademickiej oraz inspirowanie do aktywnego uczestnictwa studentów w procesie kształcenia, np. w roku akademickim 2015/16 tematyką takiego spotkania był tutoring akademicki.

Analiza dokonana przez zespół oceniający wykazała, że w efekcie monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia oraz na skutek opinii płynących od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych Jednostka podjęła szereg działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym m.in.:

- na skutek interwencji interesariuszy zewnętrznych poddano szczególnym badaniom program praktyk – wprowadzono nową koncepcję organizowania praktyk, powołano pełnomocnika ds. praktyk na Wydziale, zmieniono regulamin praktyk. Ponadto pracodawcy wnieśli następujące uwagi dotyczące programu kształcenia dot. potrzeby zintensyfikowania przygotowania nauczycieli do współpracy z rodzicami, konieczność przygotowania nauczycieli do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, położenia większego nacisku na praktyczne przygotowanie studentów do wykonywania zawodu, potrzebę zwiększenia nacisku na metodyczne przygotowanie nauczycieli. Uwagi pracodawców zostały uwzględnione w realizowanych programach kształcenia, a mianowicie:
 - zwiększono na studiach pierwszego stopnia liczbę godzin na realizację przedmiotów: Współpraca z rodzicami, Metodyki nauczania np. języka polskiego, matematyka,
 - wprowadzono przedmiot Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci,
- Obecnie trwają konsultacje z pracodawcami dotyczące zmian programowych z uwzględnieniem zmian zaproponowanych w ustawie 2.0 oraz nowych rozporządzeń w sprawie kształcenia nauczycieli. Pracodawcy podnoszą potrzebę wydłużenia kształcenia nauczycieli pracujących z małym dzieckiem, jak również wyposażenia studentów w kompetencje z obszaru wychowania patriotycznego, obywatelskiego, rodzinnego.
- w związku z interwencją interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich i pracowników administracji) - wprowadzono zmiany w regulaminie studiów; regulaminie praktyk, usprawniono przepływ informacji;
- na wniosek studentów – wprowadzono zmiany w regulaminie praktyk, seminariów dyplomowych, usprawniono komunikację elektroniczną, zrezygnowano ze współpracy ze źle ocenianymi nauczycielami. Ponadto w zakresie zmian w planach i programach na wniosek studentów dokonano odpowiednich zmian w sekwencji przedmiotów Pedagogika porównawcza, Projekt animacji kulturowych, Kierunki pedagogiki współczesnej;

- W przypadku niektórych przedmiotów formę zajęć wykładowych wzbogacono zajęciami ćwiczeniowymi oraz zajęciami na realizowanych za pośrednictwem platformy e-learningowej;
- w celu podniesienia jakości kształcenia w ramach seminariów dyplomowych:
 - obniżono limit osób w grupach seminaryjnych z 20 do maksymalnie 16 osób, w wyniku czego począwszy od roku akademickiego 2017/2018, grupy seminaryjne liczą od 10 do 16 osób,
 - wprowadzono obowiązek semestralnego uzyskiwania zaliczenia z seminarium dyplomowego w celu zmotywowania studentów do regularnej i aktywnej pracy naukowej zmierzającej do przedstawienia pracy dyplomowej;
- podjęto decyzję o zmianie obsady zajęć dydaktycznych w przypadku przedmiotów prowadzonych przez nauczycieli akademickich, którzy w procesie ankietyzacji prowadzonym wśród studentów uzyskali najniższe oceny.

Powyższy opis ukazujący przykładowe zmiany mające na celu doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, które zostały dokonane w ostatnich latach, ma istotne znaczenie z punktu widzenia oceny skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w odniesieniu do wątpliwości ZO wynikających z analizy programu kształcenia. Wątpliwości te dotyczą m.in. nadawania kwalifikacji nauczycielskich w wyniku realizacji niektórych specjalności, w tym z uwagi na brak pełnej realizacji postanowień wynikających z treści rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2012 r., poz. 131).

3.2.

Wydział zapewnia publiczny dostęp do informacji wykorzystując nowoczesne kanały komunikacji z własnymi interesariuszami, tj. stronę internetową, portale społecznościowe, mailing jak i tradycyjne formy przekazu, tj. gabloty informacyjne, spotkania tematyczne itp.

Na stronie internetowej Uczelni/Wydziału udostępniono publicznie informacje:

- dla kandydatów, w tym dotyczące m.in. oferty edukacyjnej, zasad rekrutacji;
- dla studentów, w tym m.in. kierunkowe efekty kształcenia, nazwiska opiekunów poszczególnych roczników, plany zajęć, charakterystykę absolwenta wizytowanego kierunku, wzory pism, regulaminy;
- dla ogółu interesariuszy w tym m.in. Strategię rozwoju, dokumentację związaną z Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia, w tym szczegółowe sprawozdania i raporty z badań;
- dotyczące działalności naukowej.

W jednej z zakładek upubliczniane są również wewnętrzne podstawy prawne (Uchwały Senatu, Zarządzenia Rektora), regulujące procedury z zakresu toku studiów na poziomie ogólnouczelnianym. Ponadto po zalogowaniu się do systemu USOS studenci mają możliwość zapoznania się z informacjami o osiągniętych wynikach. Odnosząc się do monitorowania

publicznego dostępu do informacji, należy stwierdzić że, element ten został uwzględniony w ramach jednego z obszarów podlegających ewaluacji, który dotyczy warunków kształcenia oraz działania systemu USOS. W świetle raportu Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Pedagogicznych (rok akademicki 2014/2015) studenci i nauczyciele akademicy, za pośrednictwem badań ankietowych, dobrze ocenili działanie systemu USOS. Studenci mają dostęp do kart przedmiotów realizowanych w danym semestrze za pośrednictwem platformy.. Na szczególną uwagę i jednoznacznie pozytywną ocenę zasługuje zakres, kompleksowość i przejrzystość informacji odnoszących się do procesu zapewniania jakości kształcenia, które zostały upublicznione za pośrednictwem strony internetowej Uczelni pod linkiem <http://www.aps.edu.pl/uczelnia/jako%C5%9B%C4%87-ksza%C5%82cenia.aspx>.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka wdrożyła Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który w sposób przejrzysty i uporządkowany określa postępowanie dotyczące monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia, co należy jednoznacznie uznać za mocną stronę przyjętych rozwiązań. We wspomnianych działaniach uczestniczą w odpowiednim zakresie interesariusze wewnętrzni, tj. nauczyciele akademicy, studenci, pracownicy administracyjni. Ponadto podejmowaniu refleksji nad programem kształcenia służą również opinie pozyskiwane od interesariuszy zewnętrznych, w tym będących opiekunami praktyk w instytucjach współpracujących z Jednostką. Działalność Wydziału w zakresie monitorowania i przeglądów programów kształcenia i sposobu ich realizacji należy ocenić pozytywnie. W Jednostce, na różnych szczeblach struktury organizacyjnej, gromadzone i analizowane są informacje pochodzące z różnych źródeł, co pozwala na szerokie badanie procesu kształcenia. Dokonywana analiza jest dość szczegółowa i umożliwia formułowanie wniosków. W toku wizytacji ustalono, że efektem realizowanych działań są propozycje i konstruktywne uwagi, które następnie są wdrażane w postaci konkretnych rozwiązań, mających na celu doskonalenie procesu kształcenia. Należy podkreślić, że zmiany programu kształcenia dokonane w ostatnich latach, w tym ich przesłanki były poddawane szerokiej dyskusji i konsultacjom, w których uczestniczyli nauczyciele akademicy, studenci i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, a ostateczny kształt tychże zmian wynikał z głębokiej refleksji nad procesem kształcenia, dążeniem do zapewnienia jego jakości i uwzględnienia oczekiwań różnych grup interesariuszy procesu kształcenia.

Dobre praktyki

- Szeroki zakres, kompleksowość i przejrzystość informacji odnoszących się do procesu zapewniania jakości kształcenia, które zostały upublicznione za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Zamieszczone są na niej m.in. szczegółowe raporty samooceny opracowane na podstawie realizowanych badań, informacje o celach i zadaniach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości, schemat Systemu w aspekcie podejmowanych działań, informacje o organizacji działań poszczególnych gremiów, szczegółowe informacje o obszarach podlegających samoewaluacji.

Zalecenia-----

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2.Obsada zajęć dydaktycznych

4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego studiów I stopnia łącznie 71 osób, w tym 19 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 52 doktorów. Do studiów II stopnia zgłoszono łącznie 36 osób, w tym 16 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 20 doktorów. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego zostały do niego zaliczone. Wśród kadry przeważają pedagodzy stanowiąc ponad 97%. Część osób wchodzących w skład minimum kadrowego posiada dorobek naukowy w dwóch dyscyplinach naukowych np. pedagogika i psychologia, pedagogika i filozofia, czy pedagogika i historia. Jest to dorobek interdyscyplinarny. W trakcie wizytacji wyjaśniana była z władzami Uczelni kwestia przypisania kierunku do obszaru, dziedzin i dyscyplin naukowych, co jest istotne z punktu widzenia oceny potencjału kadrowego. Uczelnia przypisała wizytowany kierunek do obszaru nauk społecznych i humanistycznych jedynie w dyscyplinie pedagogika, stojąc na stanowisku, że jest to dyscyplina międzyobszarowa, a dorobek naukowy kadry mieści się zarówno w obszarze nauk społecznych jak i humanistycznych. Pomimo istotnych argumentów merytorycznych popierających to uzasadnienie zwrócono Władzom Uczelni uwagę, że z formalnego punktu widzenia dyscyplina "pedagogika" jest przypisana do dziedziny i obszaru nauk społecznych i w taki sposób powinna być przypisana w dokumentacji kierunku. Uczelnia zadeklarowała korektę w przypisaniu ocenianego kierunku do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych, w tym uwzględnienie dyscyplin naukowych związanych z faktycznie realizowanymi efektami kształcenia, to jest filozofią, historią, psychologią i socjologią. Dlatego Senat Uczelni podjął Uchwałę nr 95/2018, dokonującą korekty w przyporządkowaniu efektów dla kierunku pedagogika studiów pierwszego i drugiego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu praktycznym i ogólnoakademickim do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscyplin pedagogika, psychologia i socjologia oraz do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplin filozofia i historia. Dyscypliną wiodącą jest pedagogika.

Mając powyższe na uwadze dokonano szczegółowej analizy dorobku naukowego osób wchodzących w skład minimum kadrowego, która to potwierdziła, że ze strony merytorycznej minimum kadrowe ocenianego kierunku zostało spełnione. Kadra tworząca minimum posiada dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych lub humanistycznych w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku pedagogika. Ponadto na ocenianym kierunku poza osobami z minimum kadrowego zajęcia prowadzi ponad 180 osób. Taki wysoki wskaźnik zatrudnienia wynika z rozmiaru ocenianego kierunku, wielości realizowanych specjalizacji oraz celowego doboru specjalistów do realizowanych zajęć. W gronie osób spoza minimum kadrowego znajdują się pracownicy naukowcy uczelni innych wydziałów, realizujących np. zajęcia z psychologii czy socjologii, oraz duża grupa pracowników-praktyków, którzy realizują praktyczne przedmioty przygotowania zawodowego.

W dokumentacji Raportu Samooceny Uczelnia podała liczne przykłady działalności naukowej i zawodowej nauczycieli spoza minimum kadrowego. Szczegółowa analiza dokumentacji wskazuje, że liczebność oraz struktura kwalifikacji nauczycieli uwzględniająca dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, w tym w szczególności nauczycieli stanowiących minimum kadrowe, są zgodne z efektami i treściami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. W dorobku nauczycieli przeważają kwalifikacje zdobyte w dyscyplinie pedagogika (97%), są one uzupełnione dorobkiem w zakresie filozofii, historii oraz psychologii. W ramach dyscypliny pedagogika nauczyciele posiadają dorobek w zakresie różnych subdyscyplin pedagogiki, między innymi pedagogiki wczesnoszkolnej, przedszkolnej, resocjalizacji, pedagogiki pracy, historii wychowania, andragogiki, teorii wychowania, dydaktyki i metodologii, pedagogiki religii. Taka strukturę kwalifikacji i dorobku ze względu na realizowane treści kształcenia należy uznać za prawidłową, to jest zapewniającą odpowiednią kompleksowość i różnorodność w kontekście możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Realizacji zakładanych efektów kształcenia sprzyja także doświadczenie kadry w prowadzeniu badań naukowych. Są one realizowane w obszarach i dyscyplinach, z których wywodzą się efekty kształcenia ocenianego kierunku. W dokumentacji Uczelnia prezentuje dorobek poszczególnych katedr i zespołów badawczych, których pracownicy realizują zajęcia na wizytowanym kierunku. Przykładowe tematy badań i ich powiązanie z procesem kształcenia to: "Racjonalność procesu kształcenia" - wykorzystanie w module "Podstawy pedagogiki" i "Teoria wychowania"; "Dydaktyka szkoły wyższej" - wykorzystanie w module "Rozwój zawodowy nauczyciela"; "Dzieciństwo jako status społeczny" - wykorzystanie w module "Diagnoza środowiskowa"; "Edukacja środowiskowa w kształceniu nauczycieli" - wykorzystanie w module "Podstawy wiedzy o przyrodzie"; Dziecko inne kulturowo w Polsce - wykorzystanie w module "Antropologia kulturowa". Wyjątkowym zainteresowaniem cieszą się cykliczne konferencje o charakterze ogólnopolskim z udziałem przedstawicieli wszystkich środowisk akademickich. Są one corocznie organizowane w APS pod hasłem Człowiek - Media - Edukacja, a ich pokłosiem są publikowane przez wydawnictwo „Impuls” corocznie dwie książki, w których zamieszczane są referaty i wyniki badań prezentowane na konferencji. Wielkim zainteresowaniem kadry nauczycieli akademickich, jak i doktorantów cieszy się naukowe czasopismo elektroniczne wydawane w języku angielskim pt. International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies (IJPINT), w którym publikacje zamieszczają cenieni badacze zarówno z Polski, jak i zagranicy. Pracownicy Zakładu Edukacji Medialnej wykazali inspirację w powołaniu: Sekcji ds. Bezpieczeństwa Uczniów w Cyberprzestrzeni w Zespole Edukacji dla Bezpieczeństwa przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN; Zespołu ds. Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży w Cyberprzestrzeni i Światach Wirtualnych w Senacie RP; Zespołu ds. Bezpieczeństwa Dzieci w Cyberprzestrzeni przy Rzeczniku Praw Dziecka RP. Pozycję naukową kadry wśród pedagogów polskich na podstawie dorobku publikacyjnego i konferencyjnego można określić jako bardzo wysoką.

W kontekście tak ogromnego potencjału kadrowego bardzo pozytywnie należy ocenić związek dorobku naukowego z działalnością dydaktyczną oraz obsadę zajęć dydaktycznych i mechanizmy je regulujące. Na przykład w ramach specjalności Edukacja Medialna zostało powołane Koło Naukowe Edukacji Medialnej „Edu-med”, którego członkowie poszerzają swoją wiedzę i zdobywane kwalifikacje zawodowe oraz specjalistyczne

związane z najnowszymi osiągnięciami w obszarze mediów cyfrowych i technologii komunikacyjno-informacyjnych. Działalność koła obejmuje także szkolenia dotyczące świadomego korzystania z mediów cyfrowych oraz stworzenie portalu popularyzującego edukację medialną.

Analiza planów zajęć oraz obciążeń dydaktycznych pracowników wykazała odpowiedni dobór kadry do prowadzonych zajęć. Za właściwy dobór nauczycieli do prowadzenia zajęć odpowiadają kierownicy poszczególnych zakładów, a całość jest koordynowana przez Dyрекcję Instytutu Pedagogiki. Proces obsady zajęć dydaktycznych jest ewaluowany przez uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia. W jednostce dobór nauczycieli do prowadzenia zajęć dydaktycznych jest warunkowany ich dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym.. Wsokie kompetencje dydaktyczne nauczycieli potwierdziły przeprowadzone hospitacje zajęć oraz analiza prac etapowych. Stosowane przez nauczycieli metody dydaktyczne są typowe dla ocenianego kierunku i profilu kształcenia.

Zgodnie z zarządzeniem 4/10-11 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych regularnie przeprowadzane są hospitacje zajęć. Interesującym elementem ewaluacji jest przeprowadzanie tzw. hospitacji koleżeńskich, gdzie młodzi pracownicy naukowci mogą skorzystać z opinii doświadczonych dydaktyków na temat swojego warsztatu metodycznego. Ponadto w sposób losowy i dla nauczycieli niezapowiedziany przeprowadza się audyty procesu odbywania zajęć i frekwencji na zajęciach. Sprawozdania z audytu są prezentowane na Radach Wydziału. W ramach doskonalenia dydaktycznego nauczycieli przeprowadza się także konferencje szkoleniowe z przedstawicielami instytucji zewnętrznych.

Politykę kadrową na wizytowanym kierunku należy uznać za prawidłową. Uczelnia zatrudnia pracowników na podstawowe miejsce pracy stosując przy tym przejrzystą formułę konkursów akademickich a procedura konkursowa jest opisana w dokumentacji uczelni. Jako prawidłową należy ocenić kompleksowe i wieloaspektowe sposoby oceny jakości kadry. Stosowane kryteria oceny nauczyciela spełniają wymogi oceny akademickiej i są regulowane przez Uchwałę Senatu nr 140/15-16 w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich. W procesie oceny jakości zajęć biorą udział także studenci poprzez system USOS. Co roku tworzony jest ranking najlepszych nauczycieli akademickich. W przypadku nauczycieli uzyskujących oceny niezadawalające uczelnia prowadzi zajęcia doskonalące lub nie przedłuża zatrudnienia.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja podnoszeniu kwalifikacji i motywuje do doskonalenia dydaktycznego i ciągłego rozwoju. W latach 2013-2017 wśród osób prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku odbyło się 13 przewodów doktorskich 5 habilitacji oraz 3 przewody na tytuł profesora.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Silną stroną potencjału kadrowego Jednostki prowadzącej kierunek pedagogika jest liczba i struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich. Kilkudziesięciu osobowe minimum kadrowe z tak dużą liczbą samodzielnych pracowników naukowych oraz grupa ponad 240 osób prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku pozwala precyzyjnie i celowo dobrać odpowiedniego nauczyciela do rodzaju prowadzonych zajęć. W planowaniu i obsadzie zajęć dydaktycznych nie natrafiono na żadne nieprawidłowości. Kadra posiada wysokie kompetencje dydaktyczne nauczycieli oraz stosowane przez nich metody dydaktyczne. Ważnym elementem

projakościowym jest rozbudowywany system oceny pracowniczej i doskonalenia zawodowego. Wychodzi on znacznie poza formalne wymogi oceny okresowej pracownika, a mechanizmy takie jak ranking oceny nauczycieli, koleżeńskie hospitacje czy dydaktyczne warsztaty doskonalące mogą być przykładem rozbudowanej projakościowej kultury akademickiej.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek posiada pełne uprawnienie akademickie co sprzyja podnoszeniu potencjału kadrowego. Uczelnia motywuje i wspiera nauczycieli w awansach naukowych. W ostatnich pięciu latach z osób prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika 13 uzyskało stopień naukowy doktora, 5 stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 3 tytuł naukowy profesora.

Dobre praktyki

Wprowadzenie hospitacji koleżeńskiej dającej możliwość wymiany doświadczeń pomiędzy młodszyimi pracownikami naukowymi a dydaktykami ze znacznym stażem zawodowym.

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na podstawie dokumentów przedstawionych przez Uczelnię i informacji uzyskanych przez Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w czasie wizytacji można stwierdzić, że Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie na kierunku Pedagogika profil ogólnoakademicki przywiązuje dużą wagę do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnia przedstawiła listę kilkudziesięciu instytucji z którymi współpracuje. W ogromnej większości współpraca ma sformalizowany charakter za pomocą umów dwustronnych. Współpraca ma charakter wieloaspektowy. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym pracownicy Uczelni uczestniczą m.in., w tworzeniu programów dla partnerów np.:

- „WARS i SAWA” . Program na rzecz uczniów zdolnych - koordynatorem którego jest miasto stołeczne Warszawa.
- „Szkoła Aktywna w Społeczności” z Fundacją Inicjatyw Edukacyjnych.
- „Lato w mieście” z Biurem Edukacji m.st. Warszawy.
- „Mała Szkoła” z Biurem Edukacji m.st. Warszawy.

_W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przygotowane są liczne opinie i recenzje dotyczące programów instytucji i wydawanych materiałów m.in. recenzja publikacji „Z dziejów oświaty na Targówku” Urzędu Dzielnicy Targówek. Pracownicy Uczelni w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przeprowadzili szereg szkoleń m.in.:

- „Szkoła a środowisko lokalne – historia i teraźniejszość” - z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Fundacja Dzieci Niczyje, Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- „Problem krzywdzenia dzieci. Postawa gotowości pracowników szkół podstawowych do podejmowania działań zapobiegawczych i interwencyjnych” – z Warszawskim Centrum Edukacji i Szkoleń.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek podała również liczne przykłady efektów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi dotyczącej organizacji szkoleń dla pracowników podmiotów z którymi zawarto porozumienia w zakresie realizacji praktyk. Szkolenia poprzedzone są analizą wypełnionych wcześniej przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego elektronicznych ankiet na temat przygotowania studentów do praktyk. Podczas spotkania zespołu oceniającego z kadrą akademicką pracownicy zwrócili uwagę na fakt iż, część z nich jest zaangażowana zawodowo poza uczelnią a swoje doświadczenie zawodowe, w tym kontakty nieformalne, wykorzystują do ciągłej aktualizacji programów kształcenia. Bardzo ważnym elementem współpracy Akademii z otoczeniem społeczno-gospodarczym są praktyki studenckie. Podmioty, gdzie odbywają się praktyki prowadzą działalność odpowiadającą specyfice kierunku i zapewniają realizację założonych efektów. Korzyści płynące ze współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym mają charakter dwustronny. Z jednej strony studenci i kadra akademicka mają stworzone korzystne warunki do realizacji koncepcji kształcenia, zapewnione dodatkowe możliwości dla rozwoju zgodne z potrzebami i oczekiwaniami społecznymi i gospodarczymi. Z drugiej strony interesariusze zewnętrznymi mają zapewnione wsparcie merytoryczne podparte najnowszym dorobkiem naukowym oraz możliwości rozwoju i doskonalenia dla pracowników.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Poziom i zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym ocenianego kierunku jest satysfakcjonujący. Uczelnia pomimo prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim intensywnie współpracuje ze środowiskiem praktyków co znajduje odzwierciedlenie w doskonaleniu procesu kształcenia i ewaluacji jego efektów. Interesariusze zewnętrznymi mają wpływ na opracowanie programu kształcenia i jego realizację. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorą czynny udział w procesie dydaktycznym, mają też udział w kształtowaniu oferty programowej i życiu uczelni.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Procesowi umiędzynarodowienia sprzyja organizacja zajęć w językach obcych. Na studiach I stopnia obowiązkowe są lektoraty z języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego, które kończą się egzaminem na poziomie B2 a na studiach II stopnia na poziomie B2+. Na studiach II stopnia prowadzone są stałe zajęcia wykładowe w języku obcym. W dokumentacji przedstawiono ofertę zajęć w języku obcym na rok akademicki 2017/2018. Dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest to pula ok. 20 wykładów proponowanych w języku angielskim, rosyjskim i niemieckim. Zajęcia te oferowane są także dla studentów w

ramach programu Erasmus+. Część zajęć w języku obcym prowadzi profesorowie wizytujący. Mają one charakter stały. W tabeli w raporcie samooceny przedstawiono nazwy kilkunastu wykładów prowadzących przez profesorów wizytujących, przykładem "Formation of Social and Cultural Values Through Games" (pol. Kształtowanie wartości społecznych i kulturowych poprzez gry); "Отдельные вопросы сравнительного образования и сравнительных исследований" (pol. Wybrane problemy edukacji porównawczej); Pädagogik der Vielfalt (pol. Pedagogika różnorodności).

Oferta zajęć obcojęzycznych sprzyja mobilności studentów i pracowników. Uczelnia podpisała umowy z 38 uczelniami zagranicznymi w ramach programów wymiany studentów i nauczycieli akademickich. Z programów w okresie ostatnich pięciu lat skorzystało jedynie kilkunastu studentów ocenianego kierunku. Uczelnia wskazuje, że pomimo motywacji studentów do wymiany międzynarodowej, nie ma dużego zainteresowania wśród studentów tą formą kształcenia.

Dużo większa jest aktywność nauczycieli akademickich w programach wymiany oraz ich udział w międzynarodowych projektach badawczo rozwojowych. W dokumentacji przedstawiono zestawienia kilkudziesięciu projektów badawczych, konferencji naukowych i wyjazdów studyjnych pracowników. Część kontaktów międzynarodowych ma charakter stały, nieformalny i roboczy, przekładający się bezpośrednio na proces kształcenia na wizytowanym kierunku. Przykładem jest projekt "Edukacja środowiskowa dla zrównoważonego rozwoju" finansowany przez fundusze norweskie. W trakcie realizacji projektu doskonalono program kształcenia dla studentów wczesnej edukacji w zakresie przedmiotów metodycznych edukacji środowiskowej. Innym przykładem jest Projekt Mobile Intercultural Cooperative Learning (MICOOL) realizowany we współpracy z uczelniami z Portugalii, Szwajcarii, Irlandii, Niemiec, gdzie wypracowano metody szkolenia studentów w zakresie dydaktyki cyfrowej. Z kolei w międzynarodowym projekcie Innovation Laboratories in the development of competences of special pedagogy teachers and people with special educational needs doskonalono innowacyjne metody kształcenia wykorzystywane w przedmiotach specjalistycznych.

Poza projektami istotny udział w doskonaleniu procesu umiędzynarodowienia mają umowy stałe z uczelniami i jednostkami zagranicznymi. Uczelnia podpisała kilkanaście takich umów, między innymi Kijowskim Uniwersytetem Pedagogicznym, Państwowym Uniwersytetem w Winnicy, Uniwersytetem w Tbilisi w Gruzji, Izraelskim Collegem Edukacji. Z tych jednostek na Uczelni na stałe goszczą profesorowie wizytujący, a w ramach współpracy organizowane są konferencje i sympozja naukowe. W dokumentacji znajdujemy wykazy kilkudziesięciu konferencji i sympozjów naukowych organizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi. Poprzez tą formę wymiany doświadczeń międzynarodowych ewaluowane są treści i programy kształcenia na wizytowanym kierunku. Podczas spotkania z kadra akademicką potwierdzono aktywność nauczycieli w procesie umiędzynarodowienia. Nauczyciele podawali przykłady licznych inicjatyw współpracy i określali wpływ tej współpracy na proces kształcenia. Informacje uzyskane od nauczycieli były zbieżne z dokumentacją raportu samooceny.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Poziom umiędzynarodowienia procesu kształcenia należy uznać za odpowiedni dla ocenianego kierunku. Silną stroną Jednostki jest wielość i różnorodność umów z partnerami zagranicznymi, wprowadzanie zajęć w językach obcych oraz liczne wykłady profesorów wizytujących. Uczelnia udokumentowała, że różne rodzaje współpracy międzynarodowej, w tym realizowane projekty naukowe, istotnie przyczyniają się do doskonalenia programów kształcenia na wizytowanym kierunku. Realizacja ponad dwudziestu wykładów w językach obcych na kierunku pedagogika jest rzadkością w polskiej rzeczywistości akademickiej i zasługuje na wyróżnienie.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Baza dydaktyczna jest nowoczesna, dostosowana do specyfiki kierunku studiów, a także form i metod kształcenia. Bazę dydaktyczną można ocenić jako **wyróżniającą**. Przy ul. Szczęśliwickiej 40, gdzie odbywa się większość zajęć na kierunku pedagogika znajduje się: jedna aula o powierzchni 525 m kw.; dwie aule o powierzchni 280 m kw.; 30 sal dydaktycznych o powierzchni od 16 do 122 m kw. (w tym 5 sal komputerowych). W budynku przy ul. Spiskiej 16), gdzie odbywają się artystyczne zajęcia fakultatywne dla studentów pedagogiki, łączna powierzchnia obiektu wynosi 1562,78 m². _Budynki i sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt multimedialny. Studenci mają do dyspozycji pracownię komputerową dostosowaną do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Na wyróżnienie zasługuje troska o studentów - rodziców z dziećmi, dla których utworzono specjalnie wyposażony Pokój dla matki i dziecka. Ponadto w bieżącym roku akademickim z inicjatywy studentów koła naukowego Progresus przygotowano miejsce do zabaw wypoczynku dla rodziców z małymi dziećmi. Bardzo wysoko należy ocenić inicjatywę Instytutu sprzed ponad dwudziestu lat, od kiedy w Akademii funkcjonuje Poradnia dla Dzieci ze Sprzężoną Niepełnosprawnością. Poradnia pełni funkcje: dydaktyczną (studenci realizują w niej zajęcia praktyczne); usługową (prowadzone są nieodpłatne zajęcia rehabilitacyjne i terapeutyczne dla dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością) oraz badawczo-wdrożeniową (jest miejscem testowania i wdrażania nowych metod terapeutycznych).

Innowacyjnym rozwiązaniem, zasługującym na wyróżnienie jest Laboratorium Innowacji (i-Lab), zaprojektowane w celu rozwijania kompetencji nauczycieli i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Nietypowy wystrój pomieszczenia i multimediiów, sprzęt komputerowy, specjalne oprogramowanie Virtual Brainstorm (VBS) pozwalają wykorzystywać podczas zajęć ze studentami pedagogiki techniki służące pobudzaniu kreatywności, motywacji i dynamiki grupowej. Laboratorium to sprzyja wymianie doświadczeń i dobrych praktyk z

interesariuszami zewnętrznymi współpracującymi z Instytutem w zakresie organizowania procesu dydaktycznego z zastosowaniem nowych metod kształcenia w pedagogice.

Na wyróżnienie zasługują również udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, bowiem wspieranie studentów niepełnosprawnych w procesie rozwoju naukowego jest jednym z priorytetów uczelni. Kwestię tę reguluje Postanowienie Prorektora ds. Dydaktyki z dn. 15.11.2007 roku w sprawie rozwiązań alternatywnych stosowanych wobec studentów niepełnosprawnych APS.

Dostępność infrastruktury, w tym aparatury i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej również zasługuje na wyróżnienie (m.in. kserokopiarki na korytarzach umożliwiające studentom kopiowanie materiałów do użytku własnego; komputery stacjonarne umożliwiające korzystanie z Internetu na terenie Uczelni; sieć internetowa otwarta dla wszystkich osób przebywających na terenie Uczelni; czytelnia umożliwiająca korzystanie z materiałów dostępnych na miejscu, w tym najbardziej popularnych podręczników; dostęp do katalogu bibliotecznego on-line; możliwość bezpłatnego korzystania z książek w systemie IBOOK; możliwość korzystania z prac naukowych w językach obcych znajdujących się w sieci EBSCO; system USOS i poczta mailowa umożliwiająca studentom i wykładowcom wzajemne komunikowanie się w sprawach dydaktycznych i organizacyjnych. Pod względem przepisów BHP baza dydaktyczna i naukowa nie budzi żadnych wątpliwości.

7.2 Wydział Nauk Pedagogicznych korzysta z zasobów Biblioteki Głównej APS im. M. Grzegorzewskiej, w której znajduje się czytelnia, wypożyczalnia i informatorium. Biblioteka główna posiada filię w budynku przy ul. Spiskiej 16 w Instytucie Edukacji Artystycznej. W bibliotece funkcjonuje elektroniczny system biblieczny Patron. Cały księgozbiór Biblioteki jest skatalogowany w formie elektronicznej. Czytelnicy mają dostęp do katalogu on-line z możliwością zamawiania, rezerwacji i prolongaty materiałów bibliecznych. Biblioteka posiada także trezor biblieczny tzw. wrzutnię usytuowaną w najbardziej uczęszczanym miejscu uczelni. Wrzutnia umożliwia zwrot książek poza godzinami pracy biblioteki oraz ułatwia zwrot książek osobom niepełnosprawnym. W zasobach Biblioteki znajduje się ok. 145 tysięcy woluminów w tym dla kierunku pedagogika ze szczególnym uwzględnieniem publikacji zalecanych w sylabusach; ok. 40 tys. prac licencjackich i magisterskich w wersji papierowej; prace dyplomowe w wersji elektronicznej dostępne na 2 stanowiskach komputerowych w czytelni w ramach Archiwum Prac Dyplomowych (system APD); czasopisma drukowane - ok. 200 tytułów czasopism polskich w bieżącej prenumeracie i 10 tytułów zagranicznych; dostęp do Baz w Ramach Licencji Krajowej; dostęp do Bazy IBUK libra (pełno-tekstowe książki elektroniczne z możliwością korzystania z dowolnego miejsca na dowolnym urządzeniu - obecnie 1020 pozycji); dostęp do Platformy EBSCO; dostęp do baz: PsycINFO, PsycEXTRA, PsycTESTS. Biblioteka tworzy również własne bazy danych np. bazę bibliograficzną zawartości czasopism, Baza Wiedzy tj. baza bibliograficzna publikacji pracowników. W bibliotece funkcjonuje wypożyczalnia międzybiblieczna. Obecnie jest wdrażany system ACADEMICA, który pozwoli on-line realizować wypożyczenia międzybiblieczne. Biblioteka jest członkiem NUCAT-u. W Bibliotece działa Rada Biblieczna. Na szczególne podkreślenie a zarazem wyróżnienie zasługują oferowane przez

Bibliotekę usługi, takie jak - dostęp do najnowszej literatury; pomoc przy wyszukiwaniu, zamawianiu książek; szkolenia biblioteczne dla użytkowników; pomoc przy korzystaniu z baz danych, szkolenia z korzystania z baz danych; udzielanie informacji o innych bibliotekach; tworzenie zestawień tematycznych; stanowiska komputerowe w czytelni; bezpłatny scanner w czytelni; możliwość korzystania w czytelni i informatorium z programu SPSS; możliwość korzystania z bazy prawnej; organizacja wydarzeń, umożliwiających uczestnictwo w wydarzeniach: spotkaniach z autorami książek, szkoleniach, wieczorkach gier planszowych, wieczorkach filmowych, nocy bibliotek itd.

7.3 Infrastruktura dydaktyczna i naukowa umożliwia prawidłową realizację procesu kształcenia na kierunku pedagogika. Pomieszczenia dydaktyczne są czyste, wyposażone w nowe, funkcjonalne meble, dostęp do Internetu WiFi i pomoce dydaktyczne. Szczegółowa ocena infrastruktury uczelni przedstawiona została ZO w tematycznym Raporcie Komisji ds. *Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Pedagogicznych opracowanym w roku akademickim 2014/15. Jakość infrastruktury materialnej i organizacyjnej procesu kształcenia* (Opinie na temat infrastruktury zaprezentowane w raporcie pochodzą z grupy 1175 studentów i 47 nauczycieli akademickich). W efekcie analizy zebranych danych podjęto decyzję o udostępnieniu studentom sal dydaktycznych w okresie przerw między zajęciami dydaktycznymi, co rozwiązało problem, na który zwracali uwagę interesariusze wewnętrzni. Na bieżąco pracownicy działu informatyczno-medialnego monitorują funkcjonowanie sprzętu informatycznego w salach wykładowych i pomieszczeniach naukowo-biurowych i na tej podstawie corocznie dokonywany jest przegląd sprzętu biurowego i robiony plan zakupu i wymiany sprzętu (uwzględnia się potrzeby interesariuszy wewnętrznych takich jak: pracowników administracji, pracowników nauki, studentów - przedstawicieli samorządu studenckiego. Uczelnia współpracuje z firmami zewnętrznymi w zakresie konserwacji sprzętu informatycznego. W ramach rozwoju infrastruktury Uczelni podjęto decyzję o budowie nowego obiektu do celów naukowo-dydaktycznych przy ul. Szczęśliwickiej 40. W projekcie przewidziane są laboratoria badawcze, sale ćwiczeniowe z lustrami weneckimi, miejsca do indywidualnej i grupowej pracy studentów oraz nowoczesna czytelnia i przestronna aula.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na wyróżnienie zasługuje dbałość Władz APS o estetykę i nowoczesność infrastruktury, troska o studentów - rodziców z dziećmi, dla których utworzono specjalnie wyposażony Pokój dla matki i dziecka oraz miejsce do zabaw i wypoczynku dla rodziców z małymi dziećmi. ZO PKA bardzo wysoko ocenia funkcjonowanie przy Wydziale Poradnię dla Dzieci ze Sprzężoną Niepełnosprawnością, która pełni funkcje: dydaktyczną, usługową oraz badawczo-wdrożeniową. Na wyróżnienie zasługuje też Laboratorium Innowacji, które jest doskonałym miejscem do rozwijania umiejętności i kompetencji dla studentów oraz dostępność bazy bibliotecznej wraz z wieloma ofertami form i usług dla studentów i nauczycieli akademickich.

Dobre praktyki

Funkcjonowanie od ponad dwudziestu lat Poradni dla Dzieci ze Sprzężoną Niepełnosprawnością.

Innowacyjne Laboratorium Innowacji (i-Lab).

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wzorowe zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne.

Organizowanie wydarzeń: m.in. spotkań z autorami książek, szkoleń, wieczorkach gier planszowych, wieczorkach filmowych, nocy bibliotek i in.

Ocenianie infrastruktury przez pracowników i studentów i sporządzanie raportu.

Zalecenia - brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. W spotkaniu z ZO PKA wzięli udział przedstawiciele wszystkich lat studiów na wizytowanym kierunku. Studenci podczas rozmowy scharakteryzowali działania związane ze wspieraniem i motywowaniem ich w procesie uczenia się, skupiając się na mocnych i słabych stronach kierunku pedagogika prowadzonego w Akademii Pedagogiki Specjalnej. Do najmocniejszych stron *pedagogiki* zaliczono przede wszystkim sprzyjającą atmosferę studiowania, partnerskie podejście prowadzących zajęcia dydaktyczne. Ponadto bardzo pozytywnie należy ocenić bazę infrastrukturalną, która umożliwia studentom studiowanie na dobrze usytuowanym kampusie zlokalizowanym w dobrze skomunikowanej części Warszawy.

Według uczestników spotkania uczelnia stworzyła szereg rozwiązań i udogodnień, które wpływają pozytywnie na wcześniej wspomnianą atmosferę studiowania. Analizując tę kwestię, należy zaznaczyć, że Akademia Pedagogiki Specjalnej jest miejscem, w którym pracuje wyspecjalizowana oraz partnersko podchodząca do studentów kadra dydaktyczna. Charakteryzuje ją rzetelność, otwartość oraz należyte zaangażowanie i to właśnie dzięki tym cechom, studenci wizytowanego kierunku mają poczucie, że czerpią wiedzę od specjalistów, dzięki którym są w stanie zdobyć adekwatne efekty kształcenia i sukcesywnie pogłębiać swoją wiedzę pedagogiczną. W tym miejscu należy zaznaczyć, że studenci pedagogiki posiadają szerokie spectrum możliwości kontaktu z prowadzącymi zajęcia dydaktyczne. Do takich narzędzi można zaliczyć pocztę elektroniczną oraz platformę USOS, która jest oficjalnym systemem obsługi studenta w Akademii Pedagogiki Specjalnej. Należy zaznaczyć, że oprócz opieki merytorycznej oraz działań motywacyjnych, studenci wizytowanego kierunku mogą skorzystać z pomocy prowadzących podczas odbywających się dyżurów. Odbywają się one

minimum dwa razy w tygodniu dla studentów stacjonarnych oraz dwa razy w czasie semestru dla studentów niestacjonarnych. Podczas spotkania nie stwierdzono żadnych uchybień w tym aspekcie, ponieważ prowadzący wykazują się należyłą terminowością, a w przypadku odwołania takiego dyżuru informują oni studentów o możliwości alternatywnego kontaktu w celu rozwiązania wszelkich problematycznych kwestii związanych ze studiowaniem na wizytowanym kierunku.

Bazując na opinii uczestników spotkania, należy zaznaczyć, że nauczyciele akademicki dostosowują metody ewaluacji do treści kształcenia pojawiających się podczas zajęć dydaktycznych i są one miarodajne i sprawiedliwe. W opinii uczestników spotkania w toku studiów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w tym zakresie. Analizując kwestię programu studiów, należy dodać, że jest on oceniany jako spójny i odpowiadający potrzebom rynku pracy, ponieważ pozwala na wykorzystanie zdobytych efektów kształcenia w praktyce.

Skupiając uwagę na kwestii dyplomowania, studenci wizytowanego kierunku jednogłośnie potwierdzili, że osoby sprawujące opiekę nad ich pracami są przygotowane merytorycznie do ich koordynowania co pozwala na wykreowanie spójnej i wyczerpującej analizy tematu. Należy również dodać, że opiekunowie prac dyplomowych dostosowują ich tematykę do potrzeb i zainteresowań studenta, co potwierdza partnerskie podejście na tej płaszczyźnie oraz możliwość samodzielnego zbudowania struktury prac licencjackich i magisterskich.

Podczas spotkania z ZO PKA zwrócono również uwagę na rolę opiekuna roku. Jest to osoba powołana spośród kadry dydaktycznej, która pełni tę funkcję przez cały okres kształcenia. Jest on łącznikiem w zakresie informowania studentów o wszystkich sprawach związanych z tokiem studiów oraz mediatorem w przypadku problemów komunikacyjnych i formalnych. Studenci wizytowanego kierunku zdają sobie sprawę z istnienia takiej osoby, jednakże najczęstszy kontakt z opiekunem roku ma zazwyczaj starosta roku, który pełni rolę pośrednika między studentami a pracownikiem dydaktycznym.

Mając na względzie konieczność rozpatrywania sytuacji problemowych, należy zaznaczyć, że wszelkie skargi, wnioski oraz sugestie studentów mogą zostać rozpatrywane również przez Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych. Każdy z wniosków powinien zostać złożony osobiście w trakcie dyżurów Dziekana i Prodziekana lub w formie pisemnego wniosku.

Analizując księgozbiór Biblioteki Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie należy zaznaczyć, że oferuje on szereg trudno dostępnych pozycji bibliograficznych związanych ze studiowanym kierunkiem. Mając na względzie specyfikę uczelni, należy dodać, że księgozbiór biblioteki wykazuje należyłą różnorodność w zakresie pozycji związanych różnymi dziedzinami, a ich liczba pozwala na ich swobodne wypożyczanie przez dużą grupę studentów wizytowanego kierunku. Mocną stroną biblioteki jest również dostępność trudno dostępnych pozycji bibliograficznych, co wpływa zarazem na tworzenie prac dyplomowych na odpowiednim poziomie z punktu widzenia ich jakości. Sami studenci mogą również zasugerować władzom jednostki, jakie pozycje książkowe w ich opinii powinny znaleźć się w bibliotece i w przypadku wystarczających środków są one zamawiane oraz dołączane do całościowego zbioru.

Analizując jeden z najważniejszych aspektów wizytowanego kierunku, którym są praktyki, należy wspomnieć, że studenci w zdecydowanej większości potwierdzają

zadowolenie z ich realizacji. Liczba godzin odpowiada im potrzebom i pozwala na zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności praktycznych, która z pewnością będą mogły zostać wykorzystane w późniejszej pracy zawodowej. Mocną stroną praktyk są niewątpliwie miejsca ich realizacji. Akademia Pedagogiki Specjalnej podjęła szereg inicjatyw podejmujących współpracę z renomowanymi placówkami edukacyjnymi, instytucjami oraz z organizacjami, które realizują szereg zadań naukowo-dydaktycznych, będącymi jednocześnie miejscami przyszłego zatrudnienia absolwentów wizytowanego kierunku. Jednym z elementów problemowych w opinii uczestników spotkania jest pierwsza z realizowanych praktyk, jednakże dotyczy to tylko i wyłącznie kwestii formalnych związanych z wypełnieniem dziennika praktyk. Pomimo szeregu spotkań oraz konsultacji, studenci I roku I stopnia wizytowanego kierunku nie radzą sobie momentami z jego wypełnieniem, ponieważ nie znają zasad oraz metodologii rządzącej tego typu dokumentacją. Należy jednak zaznaczyć, że Akademia Pedagogiki Specjalnej realizuje w swoim programie szereg przedmiotów przygotowujących do realizacji każdej części praktyk, co wpływa na efektywną i sprawą organizację całego procesu związanego z tym praktycznym elementem.

Biorąc pod uwagę zasady rekrutacji, są one w opinii studentów sprawiedliwe i bazują na przedmiotach, które pozwalają na selekcję kandydatów zdeterminowanych do studiowania wizytowanego kierunku. Skupiając uwagę na kwestiach związanych z publikowaniem harmonogramu zajęć oraz sesji nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Są one publikowane na stronie z należyтым wyprzedzeniem i nie występują w nich żadne kolizje lub występowanie pokrywających się terminów egzaminów w trakcie sesji egzaminacyjnej.

W opinii studentów plan zajęć odpowiada potrzebom studentów, który nie jest przesycony nadmierną liczbą przerw między nimi. Analizując tę kwestię, należy zaznaczyć, że plan zajęć pozwala na łączenie ewentualnych zobowiązań zawodowych ze studiowaniem, co potwierdza, że Akademia Pedagogiki Specjalnej stwarza swoim studentom warunki do zdobywania doświadczenia podczas realizowania studiów i praktyk na wizytowanym kierunku.

Według uczestników spotkania, infrastruktura zlokalizowana na Kampusie Akademii Pedagogiki Specjalnej spełnia większość wymagań studentów. Najważniejszym udogodnieniem w ich opinii jest przede wszystkim organizacja zajęć w połączonym kompleksie budynków tworzących spójnie usytuowany kampus. Sale dydaktyczne posiadają niezbędny sprzęt w postaci rzutników oraz sprzętu multimedialnego, który wpływa również na efektywne przeprowadzenie zajęć dydaktycznych bazujących na realizacji prezentacji, projektów, etc. Jednym z problemów w tym zakresie jest z pewnością brak zasięgu sieci bezprzewodowej w niektórych salach dydaktycznych. W opinii uczestników spotkania sygnał połączenia powinien zostać wzmocniony, tak by umożliwić studentom efektywne korzystanie z materiałów dydaktycznych publikowanych w Internecie.

Elementem, który podzielił uczestników spotkania jest kwestia związana z zajęciami z języka obcego. W przypadku lektoratu języka obcego poziom zajęć dydaktycznych zależy przede wszystkim od prowadzącego. Studenci wizytowanego kierunku zwracali uwagę na atmosferę podczas zajęć, która w przypadku jednego z nich charakteryzuje się należyтым szacunkiem i adekwatnością doboru metod dydaktycznych względem potrzeb studenta. Niestety w przypadku jednego z nich studenci zwracali uwagi na dość nerwową atmosferę zajęć, brak nacisku na rozwijanie niektórych kompetencji językowych, do których zaliczyć można mówienie lub pracę z tekstem pisanym. Kolejnym problemem w tym zakresie jest

również forma przypisania studentów do grup językowych – w opinii studentów test elektroniczny nie jest na tyle efektywny, ponieważ może on zostać wypełniony przez osobę postronną i nie bada on zarazem wszystkich kompetencji, które pozwalałyby ocenić realne umiejętności językowe kandydata. Kolejnym problemem w tym zakresie jest również egzamin końcowy potwierdzający znajomość języka obcego na poziomie B2 – brak nacisku na mówienie w języku obcym jest jednym z głównych powodów niemożności zaliczenia egzaminu certyfikującego, co bardzo często wiąże się z koniecznością warunkowego zaliczenia przedmiotu w kolejnym roku akademickim.

Skupiając się jednak na działaniach związanych z promowaniem programu ERASMUS+ należy zaznaczyć, że studenci wizytowanego kierunku potwierdzili dość dużą bierność w informowaniu ich o możliwościach wyjazdu na uczelnie zagraniczne mającą swoje odzwierciedlenie w braku wiedzy o organizowanych spotkaniach informacyjnych, które mogłyby rozwiązać wszelkie wątpliwości związane z udziałem w tym programie mobilnościowym. Należy jednak zaznaczyć, że sama uczelnia oferuje studentom możliwość udziału w programie ERASMUS+ w formie wyjazdu na studia lub praktyki studenckie w formie jedno- lub dwusemestralnych studiów zagranicznych lub na dwu lub trzymiesięczne praktyki wakacyjne. Akademia Pedagogiki Specjalnej w przypadku studentów wizytowanego kierunku oferuje szereg wyjazdów stypendialnych do Hiszpanii, Grecji, Francji, Czech, Niemiec, Estonii, Chorwacji, Węgier, Irlandii, Portugalii, Słowenii, Włoch, Turcji czy na przykład Wielkiej Brytanii. Należy również zaznaczyć, że studenci wizytowanego kierunku w celu lepszego przygotowania się do wyjazdu zagranicznego mogą brać również udział w przedmiotach fakultatywnych w językach obcych, które Akademia Pedagogiki Specjalnej organizuje w każdym semestrze. W przypadku zakwalifikowania się do programu, opiekę nad wyjeżdżającym studentem sprawuje uczelniany koordynator, który pomaga w sfinalizowaniu całego procesu koniecznego do podjęcia studiów na uczelni zagranicznej. Kolejną z możliwości wyjazdu są również wyjazdy na najlepsze wydziały pedagogiczne w Polsce – studenci w ramach zawartych umów mogą odbyć część swoich studiów między innymi na Uniwersytecie Śląskim, Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie czy na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, realizując tam przedmioty, które pokrywają się w większości przypadków z treściami kształcenia oferowanymi na wizytowanym kierunku, co umożliwia sprawne przenoszenie punktów ECTS między uczelniami partnerskimi.

W uczelni działa również Biuro ds. Promocji, Rekrutacji i Karier zawodowych oraz studenckie biuro wolontariatu, które daje możliwość nawiązania kontaktu z osobami potrzebującymi pomocy wykwalifikowanych osób. Są to działania wspomagające poszerzanie doświadczeń zawodowych i zwiększenia szans na rynku pracy. Należy jednak zaznaczyć, że studenci wizytowanego kierunku dość rzadko korzystają z oferty Biura, ponieważ są to osoby, które bardzo często są osobami aktywnymi zawodowo, które takiej pomocy nie oczekują.

Analizując działania wspierające i motywujące studentów do osiągnięcia efektów kształcenia, należy zaznaczyć, że Akademia Pedagogiki Specjalnej stworzyła szereg regulacji w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia oraz efektywnie działający system motywacyjny służący osiągnięciu lepszych wyników w nauce. Do takich form zaliczyć można *system stypendiów naukowych dla studentów osiągających wysokie nauki w nauce, konkurs Rektora Akademii na najlepszą pracę dyplomową*, możliwość podjęcia studiów w systemie indywidualnej organizacji studiów oraz realizację indywidualnego programu kształcenia dla

studentów osiągających wysokie wyniki w nauce, który wpływa pozytywnie na poszerzanie kompetencji studenta.

Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z wielu form sprawnie działającego systemu form pomocy materialnej. Do takich form zaliczyć można stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, zapomogę oraz stypendium ministra skierowane do studentów z wybitnymi osiągnięciami. Należy dodać, że studenci posiadają również możliwość skorzystania z rzeczowych porad prawnych, jak i również ze wsparcia psychologicznego, które jest obsługiwane przez specjalną poradnię działającą w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

Analizując aspekt funkcjonowania administracji, należy zaznaczyć, że podczas spotkania z ZO PKA studenci wizytowanego kierunku potwierdzili, że pracownicy dziekanatu wykazują się należyłą serdecznością i pomocą merytoryczną w przypadku bardziej skomplikowanych spraw administracyjnych. Są to osoby z wieloletnim doświadczeniem, które przechodzą cykliczne szkolenia w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, co wpływa na efektywność ich działania w odniesieniu do studentów wizytowanego kierunku. Są one otwarte w dogodnych godzinach dla studentów, w związku z czym każdy interesariusz jest w stanie załatwić tam wszelkie sprawy formalne związane z tokiem studiów na wizytowanym kierunku.

Skupiając uwagę na studentach z niepełnosprawnościami, należy dodać, że mogą one liczyć na szeroki katalog form wspomagania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Akademia Pedagogiki Specjalnej jest uczelnią oferującą transport na uczelnię specjalnym samochodem. Studenci ze znaczną niepełnosprawnością ruchową biorą udział w zajęciach w najbardziej dostępnych i nisko położonych salach, co ogranicza konieczność przemieszczania się studentów w obrębie kampusu. Analizując sytuację osób z wadą wzroku i wadą słuchu, warto wspomnieć o możliwości skorzystania z dedykowanych lektoratów z języka obcego, które mogą być prowadzone głównie w formie pisanej lub w formie ustnej wspieranej językiem brajla. Studenci mogą również liczyć na możliwość skorzystania ze specjalnego kursu orientacji przestrzennej, która umożliwia tej grupie osób zapoznanie się ze wszystkimi obiektami Akademii Pedagogiki Specjalnej. Uczelnia oferuje również możliwość wypożyczenia sprzętów, informowanie studentów za pomocą komunikatów głosowych zlokalizowanych przy dziekanatach. Biorąc pod uwagę wszelkie aspekty infrastrukturalne, należy zaznaczyć, że niektóre sale są wyposażone w specjalne systemy wzmacniające dźwięk, a studenci z wadą słuchu mogą skorzystać z możliwości wypożyczenia specjalnego systemu FM z pętlą indukcyjną. Kolejnym udogodnieniem jest również możliwość uzyskania zgody na nagrywanie wykładów, możliwość digitalizacji materiałów dydaktycznych oraz zmianę formy egzaminów dostosowanych do niepełnosprawności danej osoby studiującej w Akademii. Uczelnia wychodzi również naprzeciw tej grupie studentów informując ich o wszelkich programach stypendialnych PFRON, ofertach pracy.

Biorąc pod uwagę zakres informowania studentów o wszystkich elementach związanych z procesem studiowania, należy zaznaczyć, że wszystkie informacje są na bieżąco publikowane zarówno na stronie internetowej uczelni w zakładce „studenci”, jak również w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studenta (USOS). Strona internetowa wykazuje zarazem należyłą czytelność i aktualność publikowanych treści. Znajdują się tam niezbędne informacje dotyczące rekrutacji, programu i procesu kształcenia. Należy zaznaczyć, że są one dostosowane do określonych grup

odbiorców i mogą one posłużyć zarówno studentom jak i kandydatem na studia wyższe. Na stronie internetowej znajdują się również informacje dotyczące efektów kształcenia, wszystkich aspektów dotyczących studiowanego kierunku, takich jak zbiór specjalności dla wizytowanego kierunku oraz kwalifikacje uzyskiwane w trakcie ich realizacji. W przypadku potrzeby zapoznania się z sylabusem danego przedmiotu, studenci wizytowanego kierunku mogą znaleźć go w systemie USOS oraz na wcześniej wspomnianej stronie Akademii Pedagogiki Specjalnej.

Ponadto studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać z wielu udogodnień, które wpływają na lepsze warunki studiowania. Do takich elementów można zaliczyć istnienie punktu usługowego zajmującego się powielaniem materiałów, oprawą prac dyplomowych, przestrzenne bufety, klub studenci, gdzie odbywają się cykliczne wydarzenia kulturalne oraz możliwość korzystania z sal zajęciowych w trakcie przerw między zajęciami dydaktycznymi. Kolejnym udogodnieniem jest również istnienie specjalnego kąca zabaw dla małych dzieci oraz pokoju matki z dzieckiem, które zostały stworzone z myślą o studentach posiadających potomstwo.

Studenci wizytowanego kierunku mają również możliwość oraz prawo wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych zajęć oraz podejścia prowadzącego względem studentów. Służą temu przeprowadzane w każdym semestrze anonimowe i dobrowolne ankiety ewaluacyjne przeprowadzane za pomocą internetowego systemu. Cieszą się one dość dużą popularnością wśród studentów wizytowanego kierunku, ponieważ wyniki ankiety są podstawą przyznania statuetek dla najlepszych nauczycieli akademickich, którzy podchodzą do swojej pracy z należytą rzetelnością i zaangażowaniem. Składają się one z szeregu pytań dotyczących adekwatności realizowanych treści programowych, terminowości przeprowadzonych zajęć, podejścia prowadzącego względem studenta czy na przykład metod ewaluacji i ich sprawiedliwości. Ankiety pozwalają również zawrzeć pewne sugestie w formie wypowiedzi otwartych, które dają możliwość skomentowania elementów nieobjętych w badaniu.

Podczas spotkania z ZO PKA odbyło się również spotkanie z przedstawicielami Samorządu Studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej. Do głównych zadań Samorządu należą przede wszystkim, reprezentowanie interesów studentów APS, obrona praw studenta oraz realizacja szeregu inicjatyw naukowych, kulturalnych, sportowych, turystycznych, czy wydarzeń animujących społeczność akademicką. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego uczestniczą również w podejmowaniu decyzji w zakresie spraw związanych z Akademią, podejmują szereg decyzji związanych z funkcjonowaniem pomocy materialnej, procesu kształcenia i wychowania w Akademii. Do organów Samorządu Studenckiego zaliczyć można *Radę Studentów, Zarząd, Komisję Regulaminową, Komisję Wyborczą, Sąd Koleżeński* oraz *Odwoławczy Sąd Koleżeński*. Należy zaznaczyć, że w strukturze Samorządu Studentów Akademii funkcjonuje również sześć komisji programowych, takich jak: *Komisja Dydaktyczna, Komisja Kultury, Komisja ds. Promocji i Współpracy, Komisja ds. Osób z Niepełnosprawnością, Komisja Socjalno-Bytowa* oraz *Komisja ds. Uczelnianych Organizacji Studenckich*, która wpływa i koordynuje statutową działalność Uczelnianych Organizacji Studenckich.

Należy zaznaczyć, że członkowie Samorządu Studenckiego zasiadają również w stałych komisjach senackich, Radzie Wydziału Nauk Pedagogicznych i reprezentują interesy studentów Akademii w szeregu komisji dyscyplinarnych. Analizując ten aspekt, należy dodać,

że studenci wchodzący w skład różnych gremiów wydziałowych i ogólnouczelnianych czują bardzo partnerskie podejście ze strony pracowników dydaktycznych i administracyjnych. Mogą oni liczyć na nieustanne wsparcie, możliwość stałego kontaktu z władzami Wydziału i Uczelni oraz należyte wsparcie finansowe pozwalające na realizację założeń i planów członków Samorządu Studenckiego. Ma to również swoje odzwierciedlenie w dostosowaniu jednostki do potrzeb studentów, a do takich działań zaliczyć można zainstalowanie ciemniejszych rolet w salach wykładowych, zmianę firmy prowadzącej bar studencki, zmiany w regulaminie studiów, praktyk czy seminariów dyplomowych, usprawnienie systemu elektronicznej komunikacji w Akademii dzięki systemowi pocztowemu, systemowi USOS, platformie e-learningowej, informatorach, zaawansowanymi pracami mającymi na celu stworzenie specjalnej i dedykowanej aplikacji na smartfony, zrezygnowanie ze współpracy ze źle ocenianymi nauczycielami akademickimi, którzy z perspektywy studentów nie byli adekwatnymi osobami do prowadzenia niektórych przedmiotów.

Studenci wizytowanego kierunku są również aktywnymi członkami wielu kół naukowych działających na Akademii Pedagogiki Specjalnej, do których zaliczyć można Koło Naukowe Pedagogiki Teatru i Animacji Kultury, Koło Naukowe Pedagogiki Zdolności i Informacji, Koło Naukowe Psychopedagogiki Kreatywności „Kre-Akcja”. Analizując profil działania poszczególnych kół naukowych należy dodać, że głównym zakresem działania jest przede wszystkim organizacja konferencji naukowych oraz spotkań tematycznych, animowanie czasu wolnego studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej oraz podejmowanie inicjatyw naukowych w postaci uczestnictwa w seminariach, konferencjach o różnym zasięgu i tematyce.

8.2.

W ramach rozwoju i doskonalenia systemu wspierania oraz motywowania studentów powołano stałe i dedykowane zespoły zarządzające wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej, która realizuje szereg zadań wpływających na zapewnienie i doskonalenie jakości procesu dydaktycznego realizowanego w Uczelni. Należy dodać, że w skład tych gremiów wchodzi również studenci, którzy mają możliwość wypracowania wspólnej strategii pro jakościowej na wizytowanym kierunku.

Skupiając uwagę na wynikach ankiet, należy wspomnieć, że studenci wizytowanego kierunku wypowiadają się pozytywnie o wszystkich aspektach wymienionych w ankiecie, co potwierdza ich zadowolenie ze studiów na pedagogice, jednakże wiedzą, gdzie publikowane są jej wyniki.

Należy również zaznaczyć, że uczestnicy spotkania są na bieżąco informowani o wszystkich kwestiach związanych ze studiami poprzez komunikaty pojawiające się na stronie internetowej Akademii Pedagogiki Specjalnej, systemie USOS *lub za pomocą* wiadomości wysyłanych pocztą elektroniczną, na tablicy informacyjnej przeznaczonej dla studentów lub na profilach społecznościowych uczelni i Samorządu Studenckiego Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Analizując tę kwestię, należy dodać, że w opinii uczestników spotkania strona Uczelni cechuje się przejrzystością i aktualnością publikowanych tam danych.

Uzasadnienie z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie oferuje bardzo dużą opiekę i wyraźne wsparcie dla studentów *pedagogiki*. Dotyczy to zarówno wsparcia na poziomie dydaktyczno-naukowym, jak i w odniesieniu do kwestii bytowych, ponieważ studenci wizytowanego kierunku mają dostęp do różnych form pomocy materialnej i motywacyjnych do osiągnięcia lepszych wyników w nauce. Do mocnych stron systemu wsparcia można zaliczyć partnerskie podejście kadry dydaktycznej i administracyjnej, szerokie spectrum działania Samorządu Studenckiego, spójność programu studiów oraz różnorodność form ewaluacji, które bardzo często pozwalają wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce. Analizując organizację procesu kształcenia należy dodać, że jednostka cechuje się terminową publikacją harmonogramu zajęć i sesji egzaminacyjnej. Ważnym elementem są też liczne spotkania członków środowiska uczelnianego, które wpływają na wykreowanie spójnej strategii mającej wpływ na poprawę jakości kształcenia. Niewątpliwym atutem jest również szeroka gama działań podejmowanych na rzecz studentów z niepełnosprawnościami.

Studenci ocenianego kierunku zgodnie stwierdzili, że kierunkowe efekty kształcenia zdobyte podczas studiów umożliwiają im _wyspecjalizować się osiągając pogłębioną wiedzę w zakresie studiowanego kierunku pedagogika i wybranej specjalności, rozwijać umiejętności badawcze jak i praktyczne.

Biorąc pod uwagę szeroką gamę kanałów komunikacyjnych, studenci mogą liczyć na kompleksowy dostęp do wszystkich informacji związanych ze studiowanym przez nich kierunkiem. Elementem, który w opinii studentów powinien ulec zmianie, jest zmiana formy prowadzenia zajęć z języka obcego na wizytowanym kierunku.

Dobre praktyki

Szerokie spectrum działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Zalecenia

Zmiana formy zajęć lektoratowych z języka obcego – zmiana podejścia prowadzącego względem studenta

Większy nacisk na wyłożenie metodologii związanej z wypełnianiem dokumentacji dotyczącej praktyk studenckich

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
1. System ankietyzacji –	Uczelnia udoskonaliła i realizuje proces ankietyzacji
2.Upowszechnianie informacji nt. toku studiów –	Polityka informacyjna jest realizowana w sposób przemyślany oraz na bieżąco

	monitoruje się zasób informacji udostępnianych wyników ankietyzacji na ocenianym kierunku